

ଆଇ ଏସ୍ ଏସ୍ ଏନ : ୧୭୮୫ – ୪୦୧୨

STREAM

ସାଧୋନ୍ ତୁ ରିଜିଓନାଲ୍ ଏକ୍ସ୍ପ୍ରେସ୍ ରିସୋରସେସ୍ ମେନେଜମେଣ୍ଟ

ଶ୍ରୀମ୍ ପତ୍ରିକା

ମହାଜିବି ଏବଂ କୃଷକ ମାନଙ୍କର ଜିବାକା ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା

ଶ୍ରୀମ୍ ଇନିସିଏଟିଭ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ଅସ୍ ଏଆଇଡି, ଡି.ଏଫ୍ ଆଇଡି, ଏଫ୍ ଏଓ ନାକା, ଭି.ଏସ୍.ଓ.

ଞ୍ଜାମ୍ ଇନିସିଏଟିଭ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ, ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ଅଫ୍ ଆକ୍ୟୁକଲ୍‌ଚର୍ ସେକ୍ଟରସ ଇନ୍ ଏସିଆ ପେସିଫିକ୍, ସୁରାସ୍ତାଦି ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍, ମହ୍ୟତାଷ ବିଭାଗ, କାସେଟ୍‌ସାର୍ଟ କମ୍ପ୍ୟାସ୍ ଲେଡିଆଓ, ଡାରୁଡ୍ରାକ୍, ବ୍ୟାଙ୍କକକ୍, ଥାଇଲାଣ୍ଡ ।

ପ୍ରତିଲେଖା (ସା) ନାକା ଞ୍ଜାମ୍ ଇନିସିଏଟିଭ୍ ୨୦୦୩ ।

ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅଣ-ବ୍ୟବସାୟିକ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରକାଶନର ପୁନଃ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରିବ କେବଳ ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକାଶକର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵୀକୃତି ଥିଲେ ।

ଏହି ପ୍ରକାଶନର ପୁନଃ ଉତ୍ପାଦନ, ବିକ୍ରୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ମନା, ଯଦି ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକାଶକର ସ୍ଵୀକୃତି ନଥାଏ ।

ଞ୍ଜାମ୍ ଜର୍ନାଲରୁ ଏକ ଉଦାହରଣ ନିଆଗଲା ।

ସୋନ୍‌ଟୋଷ୍ ଆର୍ ୨୦୦୨, ପରସ୍ପର ପାଖରୁ ବିବାଦ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା କରିବା ଞ୍ଜାମ୍ ଜର୍ନାଲ ୧(୧), ୧-୨

ସୁଚି ପତ୍ର

ନେପାଳର ପୋଖାରୀରେ ପୋଡ଼ି ସଂପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ଉନ୍ନତ ଡିବିକା ୧
 ଡେକ୍ ବାହାଦୁର ଗୁରୁଜୀ ଏବଂ ଜୟ ଦେବ ବିଷ୍ଣୁ -

ଭିଏତନାମର ଖାନ୍ ହାଓ ପ୍ରଦେଶରେ ଡିବିକା ଉପାର୍ଜନ ପାଇଁ ନାରୀ ମାନଙ୍କର ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପଦର ୩
 ପରିଚାଳନାରେ ଯୋଗଦାନ

ନୁଇଏନ୍ ଥୁ ଡୁଇ, ଥାନ୍ ଥି ହିଏନ୍, ଫାମ୍ ଥି ଫୁଗ୍ ହୋଆ, ନୁଇଏନ୍ ଭିଏଟ୍ ଭିନ୍ ଏବଂ ଡାଏ ଭିଏଟ୍ ଲିଙ୍ଗ ୪
 ଇଣ୍ଡୋନେସିଆରେ ଲୋକ ମାନଙ୍କର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପଦର ପରିଚାଳନାରେ ଉଦ୍ୟମ ଓ ପାରମ୍ପରିକ କ୍ରିୟାକୁ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ
 ଚାରିଥା ଯୁଲିଟା

ଅନୁସରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପଦ୍ଧତିରେ ସଂପ୍ରଦାୟ ମାଛ ଚାଷ ପାଇଁ ଯୋଜନା ୭
 ହେଇଦାର୍ ସୟରଲି ଏବଂ ହାଇକୋ ମିଲିସ୍

ସୁଡ଼ାନ ସଂଗ୍ରହ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ୍ୟ ଅଂଶଦାରୀ ମାନଙ୍କର ପ୍ରୟୋଗ ଓ ସୁପାରିସକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ୯
 ଏଲିଜାବେଥ ଏମ୍ ଗନ୍ତାଲେସ୍, ମେଲିନି ଫେଲସି ଏବଂ ଇଉଇନ୍ ଏଲ ପାଡ଼ର

ଫିଲିପିନ୍ସର ରୋଜାସ୍ ସହରରେ ମସ୍ତ ଚାଷ ଆଇନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସହଯୋଗରେ ଏକ ଆଇ.ଇସି ୧୧
 କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା ହୋଇଥିଲା

ବେଲିନ୍ତ୍ରା ଏମ୍ ଗେରିଡ଼ୋ ଏବଂ ଏଲିଜାବେଥ ଏମ୍ ଗନ୍ତାଲେସ୍

ଞ୍ଜାମ୍ ପତ୍ରିକା ବିଷୟରେ ୧୩

ଞ୍ଜାମ୍ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ୧୪

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ

ଗତ ଜାନୁୟାରୀ - ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୦୨ରୁ ଞ୍ଜାମ୍ ପତ୍ରିକା ୧(୧) ପାଇଁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀର ଏହି ପରିଚ୍ଛେଦଟି ଆରମ୍ଭ କଲୁ ।

ପ୍ରଥମ ଞ୍ଜାମ୍ ପତ୍ରିକାର ୬ଟି ପ୍ରବନ୍ଧରେ ମୂଳ ବିଷୟବସ୍ତୁ ହେଉଛି, ଏହି ଗୁଡ଼ିକ ଯଥା, ଶିଖିବା, ସଂଘର୍ଷପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଚାଳନା, ସୁଡ଼ାନ ଏବଂ ପ୍ରସାରଣର ବୈଜ୍ଞାନିକ କଳା କୌଶଳ ଜଳ ସଂପଦର ପରାଚାଳନା, ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ, ଡିବିକା, ସ୍ତ୍ରୀ ବା ପୁରୁଷ, ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅଂଶଦାର, ନିୟମ ଏବଂ ପ୍ରସାରଣ । ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ିକ ଞ୍ଜାମ୍ ନେତୃତ୍ୱରେ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରସାରଣକୁ ଚତୁର୍ଥାଂଶରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଥାନ୍ତି । ଞ୍ଜାମ୍ ପତ୍ରିକା ନିର୍ଗମନରେ ଏକ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧିକ୍ଷ ଦର୍ଶାଯାଉଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ମତା ମତ ସ୍ୱର ଓ କଥୋପକଥନକୁ ଉଚ୍ଚିତ କରି ଜାଣିବା ବିଷୟ ବସ୍ତୁକୁ ଏକ ଦଳାଲର ଅନ୍ତର୍ଗତ କରାଯାଉଛି । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମାଲୋଚନା କରିବା ନୁହେଁ ମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହକର୍ମୀ ଦରକାରବେଳେ ପରସ୍ପରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା । ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ିକର କଥାବସ୍ତୁ ଞ୍ଜାମ୍ ପତ୍ରିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଭାବରେ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛି (ପୃଷ୍ଠା) । ବର୍ତ୍ତମାନ ଞ୍ଜାମ୍ ପତ୍ରିକାର ୨(୩) ସଂଖ୍ୟା ସର୍ବତ୍ର ନିଜକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିପାରୁଛି । ଆମ୍ଭେ ମାନେ ତୁମ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ନିଜକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦେଉଛୁ ଏହି ପତ୍ରିକା ମାଧ୍ୟମରେ ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ନିଜେ ଏହି ୬ ଗୋଟି ପତ୍ରିକା ପାଠ କରିବ ଯାହାକି ୧୪ଟି ଲେଖକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ଯେଉଁମାନେ କି ପାଞ୍ଚଟି ଦେଶରେ ରହନ୍ତି ଅଥବା କାର୍ଯ୍ୟରତ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ କିପରି ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଜଡ଼ିତ ଅଛନ୍ତି ଯଥା ମସ୍ତପଞ୍ଜୁରୀ, ଚିହ୍ନଟ ରୁଡ଼ାଲି, ପାରମ୍ପରିକ ବ୍ୟପନ, ବିଶ୍ୱରେ ସ୍ଥାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପୁସ୍ତକଗତ ଖବରା ଖବର ଏବଂ କ୍ଷମତା ବିଷୟରେ ।

ପ୍ରଥମ ପରିଚ୍ଛେଦରୁ ପଢ଼ିଗଲେ ଦେଖିବା ଯେ ତାହା ଆମ୍ଭ ମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଏ ଆମ୍ଭେମାନେ କିପରି ଭାବରେ ତାର ପ୍ରକାଶନ ଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନଃ ଉପସ୍ଥାପିତ କରେ, ଯେପରି- ଶିକ୍ଷା ଓ ଯୋଗାଯୋଗକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା, ବିଭିନ୍ନ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ଦର୍ଶାଇବା, କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣ ସିଦ୍ଧ କରିବା ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବୁଝିବା । ତେଣୁ ଆମେ ଞ୍ଜାମ୍ ପତ୍ରିକା ପାଠକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ସହକର୍ମୀ ମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରୁଛୁ ପଢ଼ିମୂଳକ ଅଗ୍ରଣୀ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଚାଲିଥିବା ଉଦ୍ୟମରେ ସହଯୋଗ କରନ୍ତୁ, ଏକ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଗନ୍ଧ ସହ ସମାପବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଅଛୁ ଞ୍ଜାମ୍ ପତ୍ରିକା ଉପରେ କୌଣସି ମନ୍ତବ୍ୟ ଅଥବା ଞ୍ଜାମ୍ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନେତୃତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦିଅନ୍ତୁ । ପଠନ ସୁଖମୟ ହେଉ !

ଗ୍ରାହ୍ୟ ହେଲର, ଞ୍ଜାମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
 ଉଲ୍ଲିୟମ ସେଭେଜ୍ ଞ୍ଜାମ୍ ପତ୍ରିକା ସଂପାଦକ

ନେପାଳର ପୋଖରୀରେ ପୋଡ଼ି ସଂପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ମସୃତ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଜିବିକାର ଭବ୍ତି ।

ଡେକ୍ ବାହାପୁର ଗୁରୁଜ୍ଞ ଏବଂ ଜୟଦେବ ବିଷ୍ଣୁ

ସଂପ୍ରଦାୟ

ଏହି ଗଳ୍ପଟି ଏକ ପୌରାଣିକ ଭଙ୍ଗୁର ସଂପ୍ରଦାୟର ୩୦୦ଟି ପରିବାର ଯେଉଁ ମାନଙ୍କୁ ପୋଡ଼ି ବା ଜଳାରୀ ବୋଲି କହୁଛି, ସେମାନେ ନେପାଳର ପୋଖରୀ ଉପତ୍ୟକାରେ ବାସ କରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ମାତୃଭାଷା ନେୱାରୀ ଭାଷା ସହିତ ବହୁତ ମିଳା ଢୁଳା ରହିଛି ଯାହାକି କାଠମାଣ୍ଡୁର ଆଦି ଭାଷା । ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ କାଠମାଣ୍ଡୁରୁ ଆସିଛନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହା ଭଲ

ପୋଡ଼ି ଦଳର ମାଆ ମାନେ

ଭାବରେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏହି ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନେ ପରଂପରାଗତ ଚାଷ ଜମି, କାର୍ଯ୍ୟ କୌଶଳ, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଉପାର୍ଜନରୁ ୧୯୬୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଞ୍ଚି ରହିଛନ୍ତି । ଏହି ସଂପ୍ରଦାୟ ତାଙ୍କର ପରିବାର ବର୍ଗ ସହିତ ଏକ ଯାଯାବର ଜୀବନ ଯାପନ କରନ୍ତି ସେହି ଜଳାଶୟ, ନଦୀ ଓ ଜଳା ଭୂମି ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କରେ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ଜାଲ ଦ୍ଵାରା ମାଛ ମଧ୍ୟ ଧରନ୍ତି । ଏହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ କି ସେମାନେ କେବେଠାରୁ ମସୃତ୍ୟ ଚାଷକୁ ନିଜର ଜିବିକା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ନେପାଳର ଏହି ବଞ୍ଚିତ ଗରିବ ଲୋକମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ ଅଥବା ଜଳାଶୟ ମାନଙ୍କରୁ ସେମାନଙ୍କର ଦୋହରା ଚାଷ ଅମଳ କରନ୍ତି କାହିଁକିନା ଏହା କାହାରୀ ନିଜସ୍ଵ ସଂପତ୍ତି ନୁହେଁ । ଅଧିକାଂଶ ଜଙ୍ଗଲର ରକ୍ଷଣା ବେକ୍ଷଣ ଓ ତାକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବାର ଦାୟାଦୁ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂପ୍ରଦାୟ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି । ପ୍ରାକୃତିକ ଜଳ ସଂପଦ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି । ସାଧାରଣତଃ ପୋଖରୀର ପୋଡ଼ି ସଂପ୍ରଦାୟ ନଦୀ ଓ ଜଳାଶୟ ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅସ୍ଥାୟୀ କୁଡ଼ିଆରେ ବାସ କରନ୍ତି କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ଜିବିକା ମସୃତ୍ୟ ଚାଷ ଓ ମସୃତ୍ୟ ଧରା ସହିତ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ ।

ଜଳାଶୟରେ ପଞ୍ଜୁରୀ ମସୃତ୍ୟ ଚାଷରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ –

୧୯୭୦ର ପ୍ରଥମ ଦିନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଲେକ୍ ମାନଙ୍କରୁ ଅତିରିକ୍ତ ମାଛ ଧରା ହୋଇଯିବା ଫଳରେ ମାଛ ଧରା ହ୍ରାସ ପାଇବାକୁ ଲାଗିଲା, ପ୍ରଧାନତଃ ଏହି ଲେକ୍ ମାନଙ୍କରେ ଫିଝା (523ha) ବେଗନାସ (328ha) ଏବଂ ରୁପା (135ha) । ପାରମ୍ପରିକ ମରୁଆ ମାନଙ୍କର ଏକ ମାତ୍ର ଜିବିକାର ରାସ୍ତା ସଂକଟାପନ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ୧୯୭୨ରେ ଫିଝା ଲେକ୍ କୁଳରେ ମସୃତ୍ୟ ଚାଷ ଭିତ୍ତିରେ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନା କରାଗଲା । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସୁଖ ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ଲୋକ ମାନଙ୍କୁ, ଜିବିକା ଉପାର୍ଜନକାରୀ 'ପଞ୍ଜୁରୀ ମସୃତ୍ୟ' ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଉପାର୍ଜନ ଯୋଗାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ବଡ଼ ଜଳାଶୟ ମାନଙ୍କରେ ଗୃହ ଆକାରର ଜାଲର ପଞ୍ଜୁରୀ (50m³ ଓଡ଼ାୟମେନ୍ସନ 5 x 5 x 2m) ନିର୍ମାଣ କରି ସେଥିରେ ବଡ଼ ମାଛ ଜାଆଁଳ ଛାଡ଼ିଲେ ବଜାରରେ ବିକ୍ରି ଯୋଗ୍ୟ ମାଛ ଉତ୍ପନ୍ନ କରି ହେବ । ଜାଲର ପଞ୍ଜୁରୀ ମଧ୍ୟରେ ମାଛ ମାନେ ପ୍ରାକୃତିକ ଫ୍ଲୋଟେନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ବଡ଼ ମୁଣ୍ଡ କାରପ ଓ ସିଲଭର୍ କାରପ ବର୍ଷକରେ ପ୍ରାୟ ୧ କି.ଗ୍ରା. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଢ଼ି ଯାହାକି ବଜାରରେ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ । ଜଳାଶୟର ଉପାର୍ଜନ କ୍ଷମତା ଅନୁଯାୟୀ ଗୋଟିଏ ଜାଲ ପଞ୍ଜୁରୀ ବର୍ଷକୁ ୨୦୦-୩୦୦ କି.ଗ୍ରା. ମାଛ ଉତ୍ପନ୍ନ କରେ ।

୧୯୭୫ ରୁ ୮୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଞ୍ଜୁରୀ ମସୃତ୍ୟ ଚାଷକୁ FAO¹ ଓ UNDP² ପଞ୍ଜୁରୀ ସାମଗ୍ରୀ ଓ ଶିଳ୍ପ ବିଜ୍ଞାନୀୟ ଶିକ୍ଷା ଦ୍ଵାରା ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ପ୍ରଥମରେ ଗୋଟିଏ ଜାଲ ପଞ୍ଜୁରୀର ଦାମ ୫୦୦୦ ହଜାର ନେପାଳି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚ ସ୍ଥାନୀୟ କୃଷି ଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସଦସ୍ୟମାନେ ଜମିହିନ ଓ ଦୁର୍ବଳ ଗରିବ ଥିଲେ ତେଣୁ ମସୃତ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ରଣ ପରିଷଦର ଜିନିଷଦାତା ମସୃତ୍ୟ ଭିତ୍ତିକ କେନ୍ଦ୍ର ବହନ କରିଥିଲା । ବଜାରରେ ମସୃତ୍ୟ ବିକ୍ରୟର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପ୍ରଦାୟର ମସୃତ୍ୟ ଉତ୍ପାଦକ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକାଂଶ ରଣ ପଞ୍ଜୁରୀ ମସୃତ୍ୟ ଚାଷର ଲାଭାଂଶରୁ ପରିଶୋଧ କରାଯାଏ ।

୧- ୟୁନାଇଟେଡ୍ ନେସନ୍ସର ଫୁଡ୍ ଏବଂ ଏଗ୍ରିକଲ୍ଚରାଲ୍ ଅରଗାନାଇଜେସନ୍
୨- ୟୁନାଇଟେଡ୍ ନେସନ୍ସର ଡେଭଲପ୍ମେଣ୍ଟ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍

ଅର୍ଥନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ, ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷ ଏବଂ ସଂପ୍ରଦାୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ।

ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ପଞ୍ଜୁରୀ ଜଳ ଚାଷରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ମିଳୁଥିଲା ପୁଣି ଉପାର୍ଜନ ପୁରା ସଂପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ହେଉଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଅନେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଖରେ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ପଞ୍ଜୁରୀ ରହିଲା ମାତ୍ର ବଡ଼ ଜାଆଁଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ରାରେ ଯୋଗାଇବା କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ଯାହା ହେଉ **JICA**^୩ର ସହାୟତାରେ ବେଗନାସ ଲେକ୍ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ମତ୍ସ୍ୟ ଖୋଜି କେନ୍ଦ୍ରର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ପୋଖାରେ ଏକ ମତ୍ସ୍ୟ ଜାଆଁଳ ଉତ୍ପନ୍ନ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରାଗଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ବଡ଼ ଜାଆଁଳର ଚାହିଦାକୁ ପୂରଣ କରାଯାଇପାରିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ପରିବାରରେ ନିଜସ୍ୱ ପାଖାପାଖି ୧୬ଟି ପଞ୍ଜୁରୀ ରହିଛି ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦ ରୁ ୪୦୦୦ କେ.ଡି. ବଜାରରେ ବିକ୍ରିଯୋଗ୍ୟ ମାଛ ଉତ୍ପନ୍ନ କରି ଯଥେଷ୍ଟ ଉପାର୍ଜନ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ପରିବାର ପାଖରେ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ପଞ୍ଜୁରୀ ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷ ରହିଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ନିଜର ଘର ଓ ଜମି କରିବା ସହ ଉପଯୁକ୍ତ ଉପାର୍ଜନର ସାଧନ ମଧ୍ୟ ପାଇପାରୁଛନ୍ତି ।

ବଜାରରେ ନଦୀ ଏବଂ ଲେକ୍ ମାଛର ଚାହିଦା ବହୁତ ବେଶୀ କାହିଁକିନା ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାକୃତିକ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ଲକ୍ଟେନ୍ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ତେଣୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପଞ୍ଜୁରୀ ମାଛର ଦାମ ବଜାରରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ କାହିଁକିନା ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାକୃତିକ ଜଳରେ ଚାଷ କରାଯାଉଛି । ପଞ୍ଜୁରୀ ମାଛ ଫସ୍‌ଫରାସ୍ ଓ ନାଇଟ୍ରୋଜେନ ପ୍ଲକ୍ଟେନ୍ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଯାହାକି ଅଦରକାରୀ ପଦାର୍ଥକୁ ଜଳରୁ ବାହାର କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଜିବିକା ଉପାର୍ଜନକାରୀ ପଞ୍ଜୁରୀ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ଏକ ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ମାଛ ଚାଷ ବୋଲି ଜଣାଯାଏ ।

ସଂପ୍ରଦାୟର ଅଧିକାଂଶ ପରିବାର ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛନ୍ତି, ତିନୋଟି ଛାତ୍ର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ସୁସ୍ଥିତ ହେଲେଣି । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ ଏହି ସଂପ୍ରଦାୟରେ ଖୋଜି ପାଇବା କଷ୍ଟକର ଥିଲା । ଅଧିକାଂଶ ପରିବାରରେ ଟି.ଭି., ଗ୍ୟାସ୍ ବୁଲି ଓ ସୌଚାଳୟ ରହିଛି ପୁଣି ଅଳ୍ପ କିଛି ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ମଟର ସାଇକେଲ ଅଛି । କିଛି ପରିବାର ମଧ୍ୟବିତ ଜୀବନ ଶୈଳୀରେ ବାସ କରୁଛନ୍ତି ପୁଣି ସମୟ ଆସିବ ଯେତେବେଳେ କିଛି ମାଆ ତାଙ୍କ ସନ୍ତାନ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍କୁଲ ଖୋଲିବ ।

ସଂପ୍ରଦାୟର ମାଆ ମାନେ ପଞ୍ଜୁରୀ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷରୁ ମାଛ ସଂଗ୍ରହ କରୁଛନ୍ତି ।

ପ୍ରାସ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସେଥିରେ ସଂଯୁକ୍ତ ହେବା

ପଞ୍ଜୁରୀ ଜଳ ଚାଷ ଯାହାକି ଫିଝା, ବେଗନାସ୍ ଓ ରୂପା ଲେକ୍‌ରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଭୂମିହୀନ, ସମ୍ବଳହୀନ ଏବଂ ପୋଡ଼ି ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନେ ନିଜର ଜିବିକା ଉପାର୍ଜନରେ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିଛନ୍ତି । ଯଦିଓବା ମାଛ ଚାଷ ଏହି ସଂପ୍ରଦାୟର ଏକ ପାରମ୍ପରିକ ବ୍ୟବସାୟ ନଥିଲା । ଅନୁଭୂତି ଦ୍ୱାରା ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ଲୋକଙ୍କର ପୂର୍ବ ଜିବିକା ସହିତ କୌଣସି ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପଞ୍ଜୁରୀ ମାଛ ଚାଷ ବହୁତ ସଫଳ ହୋଇଛି । ଅବଶ୍ୟ ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନେ ପ୍ରଚୁର ଜଳ ଓ ନିଜର ପାରମ୍ପରିକ ଶିକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ମାଛର ରକ୍ଷଣା ବେକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ପଞ୍ଜୁରୀ ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ଏହି ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକ ମାନେ ଅନ୍ୟ ସଂପ୍ରଦାୟ ଲୋକ ମାନଙ୍କର ଜିବିକା ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଶକ୍ତି ଓ ଆକର୍ଷଣର ଏକ କେନ୍ଦ୍ର ବିନ୍ଦୁ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଏହି ସଂପ୍ରଦାୟ ଜଳାଶୟ ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ମାଛର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପୋଡ଼ି ଲୋକମାନେ ଯେଉଁମାନେ ପଞ୍ଜୁରୀ ଜଳ ଚାଷ ଉପରେ ନିର୍ଭର ରହିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଚିତ୍ରା କରୁଛନ୍ତି ଯେ କେବଳ ପ୍ରାକୃତିକ ଜଳ ସଂପଦକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ରୁଚିମାନର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ଏହାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେମାନେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ଜଳାଶୟ ମଧ୍ୟରୁ ସମସ୍ତ ଅନାବଶ୍ୟକ ପଦାର୍ଥକୁ ସଫା କରୁଛନ୍ତି । ପୁଣି ନିୟମ କାନୁନ୍ ବନାଇ ଲେକ୍‌ର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥାନୀୟ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅମଳ ପରେ କର ଦାଖଲ କରୁଛି ।

ପୋଖାରେ ଉପତ୍ୟକାର ହ୍ରଦ ମାନଙ୍କରେ ପ୍ରାୟ ୨୫ ପ୍ରକାରର ମାଛ ମିଳେ । କିଛି ସ୍ଥାନୀୟ ଜାତିର ମାଛ ଯେପରି 'ମାସିର' ଯାହାକି ଆକ୍ରମଣକାରୀ କାହିଁକିନା ସେମାନେ ଗୁଚ୍ଛାକୃତି ଭାବରେ ରହନ୍ତି । ବର୍ଷା ଋତୁରେ ହ୍ରଦର ପାଣି ପଶିବା ବାଟ ଦେଇ ସେମାନେ ଛୋଟ ନାଳ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ବିହନ ଛାଡ଼ିବା ପାଇଁ ବାହାରି ଯାଆନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ପୋଡ଼ି ଗୋଷ୍ଠର ଲୋକମାନେ ବର୍ଷାଋତୁରେ ବିହନ ଛାଡ଼ିବା ମାଛ ମାନଙ୍କୁ ଜଗିରହି ବାହାରକୁ ଯିବାକୁ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ।

- ତେଜ୍ ବାହାଦୁର ଗୁରୁଜୀ, କ୍ଷେତ୍ର ଚିତ୍ ସର୍ବ ଜୟଦେବ ବିକ୍ଷା ସିନିୟର ସାଇନିଷ୍ଟ, ଏମାନେ ନେପାଳର ପୋଖାରେ ଫିସ୍‌ହାରିକୁ ରିସର୍ଚ୍ଚ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଅଛନ୍ତି ଏମାନଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇ ପାରିବ (fishres@fewanet.com.np.)

ଭିଏତନାମର ଖାନ୍ ହାଓ ପ୍ରଦେଶରେ ଜିବିକା ଉପାର୍ଜନ ପାଇଁ ନାରୀ ମାନଙ୍କର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପଦର ପରାଚାଳନାରେ ଯୋଗଦାନ ।

ନୁଇପନ୍, ଥୁ ହୁଇ, ଥାନ୍, ଥି ହିପନ୍, ଫାମ୍, ଥି ଫୁଗ୍ ହୋଆ, ନୁଇପନଭିପତ୍ତିନ୍, ପବ୍ ଡାଅ ଭିପତ୍ତଲ୍‌ଗ୍ ।

ଆଇ ଏମ୍ ଏ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ମହିଳା ମାନଙ୍କର ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ –

ଭିଏତନାମର ଚ୍ୟାନ୍ ହୋଆ ପ୍ରଦେଶର ଭାନ୍ ନିନ୍ ହୁ ଜିଲ୍ଲାରେ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମୁଦ୍ରିକ ସଂରକ୍ଷଣ ପରିଚାଳନାର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ (IMA) ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ମିଳିତ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବନ ଏକ ଚିନି ବର୍ଷାୟ ଯୋଜନା, ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଧାରିତ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପଦ ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ସଂପନ୍ନ କଲେ । ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକ ମାନଙ୍କର ସେମାନଙ୍କ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପଦର ଉତ୍ତମ ରୂପେ ପରିଚାଳନା କରିବା ଏବଂ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ମାଛ ଧରା ଓ ଜଳ ଚାଷ ପଦ୍ଧତିକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରି ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୀତିର ଉନ୍ନତି କରିବା । IMA ବିଶେଷ ଭାବରେ ମହିଳା ମାନଙ୍କର ସହଭାଗୀତାରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଥିଲା । ସେମାନେ ସ୍ଥାନୀୟ ମାଛଧରା, ଅର୍ଥନୀତି ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ସଂପଦର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣରେ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଚୋହେରା ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା । ତେଣୁ ମହିଳା ସମସ୍ୟା ଗୋଟିଏ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଧା ଯାହାକୁ ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ମିଳିତ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବନ (IMA) ତାର ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସମନ୍ୱିତ କଲା, ମହିଳା ମାନଙ୍କ ପ୍ରାଧାନ୍ୟତାରେ ଯେପରି ପକ୍ଷପାତ ନହୁଏ ଏବଂ ମହିଳା ମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ଦେଲା, ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପଦର ପରିଚାଳନାରେ ଦକ୍ଷତାର ସହ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ।

ଜୁଲାଇ ୨୦୦୨ କାଳରୁ ଭିଏତନାମର ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ମିଳିତ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବନ (IMA) ଏକ ସହ-ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା ଏବଂ ତାର ନାମ ଦେଇଥିଲା "ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ପରିଚାଳନାରେ ନାରୀ ମାନଙ୍କର ସହଯୋଗ ଏବଂ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ଏହା ଶାନ ହୋଆ ପ୍ରଦେଶରେ ହୋଇଥିଲା" ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ମହିଳା ମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଗୃତି ଆଣିବା ଏବଂ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପଦ ପରିଚାଳନାରେ ମହିଳା ମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ବଢ଼ାଇବା । ପୁଣି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ମହିଳା ମାନେ ଯେପରି ଲାଭବାନ ହୋଇପାରିବେ । ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି –

- ୧) ଦଳ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ମହିଳା ମାନଙ୍କୁ ଚାଲିମ ଦେବା (ଚାଲିମ ପ୍ରାପ୍ତ ଦଳ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକ)
- ୨) ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ଅନ୍ୟ ପଦ୍ଧତି ଗଠନ କରିବା ଏବଂ
- ୩) ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ବଛା ହୋଇଥିବା ମହିଳା ମାନଙ୍କୁ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ।

ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ମିଳିତ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବନ (IMA)ର ସହଯୋଗରେ ଏହି ସହ-ଯୋଜନା ସ୍ଥାନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦଳ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଗଲା (ସ୍ଥାନୀୟ ଯୋଜନା ପରିଚାଳନା କମିଟି ଏବଂ ଭିଏତନାମ ମହିଳା ସଂଗଠନ) ଯୋଜନାର ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ସହ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରୁ ଯେପରି ଲାଭବାନ ହେବ ସେଥିପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଗଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷ ଏବଂ ସୁପରାମର୍ଣ୍ଣଦାତା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ କରାଗଲା ଯେପରି ଏକ ଉଚ୍ଚକୋଟିର ଚାଲିମ ପାଇ ପାରିବେ । ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରସାରଣ କେନ୍ଦ୍ର ମହିଳା ମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାନକାରୀ ତଥା ପ୍ରଚାର କରି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ନିଭାଇଛି, ବିଶେଷ କରି ମହିଳା ମାନଙ୍କର ଭୂମିକା, ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପଦର ପରିଚାଳନାରେ ।

ମହିଳା ମାନଙ୍କର ଚାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ-

ସହ-ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଏକ ଅଂଶରେ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୦୨ରେ ମହିଳା ମାନଙ୍କର ଦୁଇଟି ଚାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଭାନ୍ ନିନ୍ ହୁ ଜିଲ୍ଲାର ଭାନ୍ ହୁଂଗ ଦଳର, ଦଳୀୟ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ସଂପ୍ରଦାୟର ସଦସ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ୬୦ ଜଣ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ମହିଳା ମାନଙ୍କର ମୌଳିକ ଧାରଣା ବିଷୟରେ ପରିଚିତ କରାଗଲା ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ଶିଖିଲେ ଯେ କିପରି ମହିଳା ମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ । ଏହି ଚାଲିମ ଦ୍ୱାରା ମହିଳା ମାନଙ୍କର ଜାଗୃତି ବଢ଼ିଲା । ସର୍ବଶେଷରେ ପୁରୁଷମାନେ, ମହିଳା ମାନଙ୍କର ପାରିବାରିକ ଅର୍ଥନୀତି ଏବଂ ସଂପ୍ରଦାୟର ଉନ୍ନୟନ ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଭୂମିକା ପ୍ରତି ସକାରାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଛନ୍ତି । ପୁରୁଷ ମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଏକ ଶେଷ କଥପକଥୋନ ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସହିତ ମହିଳା ମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା ।

ମହିଳା ମାନଙ୍କ ଭୂମିକାରେ ପୁରୁଷ ମାନଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଉଛି ।

ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ପ୍ରତି ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ସହିତ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ଏବଂ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପଦର ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦକ୍ଷତା ଦର୍ଶାଇବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଛି ।

ବୈକଳ୍ପିକ ଜିବିକା ବିଚାରର ପ୍ରକାଶ ସ୍ଥାନ

ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରେ ପରେ, ବିଚାର ବିପର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା ଯେଉଁଠାରେ ଗରିବ ମହିଳା ମାନଙ୍କର ବୈକଳ୍ପିକ ଜିବିକାରେ ନେତୃତ୍ୱ ନେବା ବିଷୟରେ କଥାବକାଥା ହେଲା । ଖାନ୍ ହୋଆ ମସ୍ତ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରର ଏକ ଦକ୍ଷ ଦଳ, (IMA) ଭିଏଟନାମର କିଛି କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଯୋଜନା ପରିଚାଳନା ସଂଘ ୬୦ ଜଣ ଲୋକଙ୍କୁ ନେଇ ଏଇ ବିଚାରବିପର୍ଣ୍ଣ ସଫଳ କରାଇଥିଲେ । ଜୀବିକା ବିଷୟରେ ଦକ୍ଷ ଲୋକ ମାନେ ଯୋଗଦାତା ମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନ ଅନୁଯାୟୀ ସଠିକ୍ ବୈକଳ୍ପିକ ଜୀବିକା ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନକାରୀ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଏହି ବିଚାରବିପର୍ଣ୍ଣ ଦଳ "ହନ୍ ମୁନ୍ ସାମୁଦ୍ରିକ ରକ୍ଷଣ ସ୍ଥାନ"⁵ର ପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ଓ ମରୁଆ ମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିଥିଲେ ତାଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ଓ ଶିକ୍ଷାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ।

ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଘରୁଆ ପରିବେଶରେ ଜୀବିକା ଧାରଣାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ଦିଆଯାଇଛି ।

ମହିଳା ମାନେ ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ବୈକଳ୍ପିକ ଜୀବିକା ଆରମ୍ଭ କରୁଛନ୍ତି ।

ପରିଚାଳନାର ଉନ୍ନତ ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏହି ଜୀବିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ସଂପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ମହିଳା ମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନ ନିରୂପିତ କରାଯାଏ ।

ସ୍ୱଳ୍ପ ଅର୍ଥ ଦ୍ୱାରା ଜୀବିକା ପ୍ରାରମ୍ଭ

ଏକତିରିଶ ଜଣ ମହିଳା ଯେଉଁ ମାନେ ନିଜସ୍ୱ ବୈକଳ୍ପିକ ଜୀବିକା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ (IMA) ଆଇ.ଏମ୍.ଏ ଓ ଦକ୍ଷ ଜଳଚାଷୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାତ୍ରିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଗଲା । ସେମାନଙ୍କର ପସନ୍ଦ କରିଥିବା ଜୀବିକା ଗୁଡ଼ିକ ପରିବେଶର ଅନୁକୂଳ ଜଳକୃଷି ଯାହାକି ଜଳର ଗୁଣବର୍ତ୍ତାକୁ ବଢ଼ାଏ ପୁଣି ସ୍ଥାନୀୟ ସାମୁଦ୍ରିକ ସଂପଦକୁ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଚରାଭୂମି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ । କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯନ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ମହିଳା ମାନେ ନିଜେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସିଧା ସଳଖ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥାନ୍ତି । ସୁବିଧା ଗୁଡ଼ିକ ଯେପରି (ଜାଲର ପଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ ବୁଡ଼ାଳି ଲୋକ) ଅମଳ ପରର ଯତ୍ନ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି । ଯେତେବେଳେ କି ପୁରୁଷ ମାନେ ଚାଳନାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ପୁରୁଷ ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ପାଦିତ ସାମଗ୍ରୀକୁ ବଜାରକୁ ଆଣି ପୁଣି ଟ୍ରାଓ ରିଫ୍ ସାମୁଦ୍ରିକ ସଂରକ୍ଷଣକୁ ଆସୁଥିବା ପରିଦର୍ଶକ ମାନଙ୍କୁ ଦେଖାନ୍ତି । ଏହା ଆଶା କରାଯାଏ ଯେ ୬ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । କେବଳ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ନିବେଶ ପ୍ରୟୋଜନ ଏବଂ କଳା କୌଶଳ ଶସ୍ତ୍ରରେ ଯୋଗେଇ ଦିଆଯାଏ । ଏହି ଜୀବିକା ପ୍ରାରମ୍ଭ ଦ୍ୱାରା ମହିଳା ମାନଙ୍କର ଉପକୂଳ ସଂପଦ ପରିଚାଳନାରେ ଦକ୍ଷତା ଓ ଭୂମିକା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ନୁଏନ୍ ଥୁ ହୁଇ (ଦେଶର ସହ ସଂପର୍କଦାତା), ଥାନ୍ ଥି ହିଏନ୍ (ମହିଳା ବିଶେଷଜ୍ଞ) ଫାମ୍ ଥି ଫୁଗ୍ ହୋଆ (ସୂଚନା କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା), ନୁଏନ୍ ଭିଏଟ୍ ଭିନ୍ (ମେସ୍ତ୍ରକେନ୍ଦ୍ର ଯାତ୍ରିକ ଉପଦେଷ୍ଟା) ଏବଂ ଡାଓ ଭିଏଟ୍ ଲିଙ୍ଗ (ସଂପ୍ରଦାୟ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା) ଭିଏଟନାମର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦେଶୀୟ ମିଳିତ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବନରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ । ଏମାନଙ୍କ ସହିତ ସଂପର୍କ ପାଇଁ - ima-vietnam@netnam.vn >.

* ଦେଖିପାନତି ଝିମ୍ପ ଜର୍ନାଲ୧(୪), ୧-୨, ଆଇ ଏମ୍ ଏ ଭିଏଟ୍ ନାମ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ ।

**ଇଣ୍ଡୋନେସିଆର ଉପକୂଳ ସଂପଦର ପରିଚାଳନାରେ ଲୋକ ମାନଙ୍କର ଚେଷ୍ଟା
ଓ ପାରମ୍ପରିକ କିୟାରେ ସାହାଯ୍ୟ**

ତାରିଆ ଯୁଲିଟା

ଜୀବନର ପରିସ୍ଥିତି, ସାର୍ବଜନୀନ ସଂପଦ, ସଂପ୍ରଦାୟର ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ବିବାଦ

ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ, ଲୋକ ମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଯାପନ ପରିସ୍ଥିତିର ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରାଯାଉଛି । ଇଣ୍ଡୋନେସିଆରେ ଏକ ସିକ୍ସଟି କରାଯାଇଛି କି ଯେପରି ଭାବରେ ପ୍ରାକୃତିକ ସଂପଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ନଷ୍ଟ କରାଯାଉଛି ତାହା ଅନୁପଯୋଗୀ ଓ ଅସ୍ଥାୟୀ ହେଉଛି । ସ୍ଥାନୀୟ ଶାସକ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସଂପଦ ଓ ଉପଭୋକ୍ତା ମାନଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ବଞ୍ଚାଇବାରେ ଅସଫଳ ହୋଇଛି ବୋଲି ଦାବି କରାଯାଉଛି । ସଂପଦ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ସମୁଦ୍ର, ଉପକୂଳ, ପବନ, ଜମି ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ । ଏହି ସଂପଦ ଗୁଡ଼ିକ କାହାରି ନିଜସ୍ୱ ନୁହେଁ ତେଣୁ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କର ଉପକାର ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ପଦ୍ଧତି ଓ ନିୟମ, ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସଂପଦର ଅଧିକାର ପାଇବା ପାଇଁ ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକ ମାନଙ୍କର ସୁପରାମର୍ଶରେ, ଯେଉଁ ମାନେ କି ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ପଦ୍ଧତି ଓ ନିୟମ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଗଠନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକାରୀ ମାନେ ବିନା ନିୟମ ଓ ପଦ୍ଧତିରେ ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କ ସଂପଦକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ବିବାଦ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ବେତାହାନ ଏବଂ ଜରିଂଗ ହାଲୁସ ଗ୍ରାମ ଯାହାକି ଉତ୍ତର ସୁମାତ୍ରାର ପୂର୍ବ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ଉପକୂଳରେ ଅବସ୍ଥିତ, ସେଠାରେ ମଛୁଆ, ଅଳ୍ପ ଧନ ଦ୍ୱାରା ପାରମ୍ପରିକ ମାଛ ଚାଷୀ ଏବଂ ଯେଉଁ ମାନେ ଆଧୁନିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସାହାଯ୍ୟରେ ମାଛ ଧରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଦେଖା ଦେଲା । ଏହା ଏଥିପାଇଁ ହେଲା କାହିଁକିନା ସେଠାରେ ଉପକୂଳ ଓ ସାମୁଦ୍ରିକ ସଂପଦକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଦ୍ଧତି ବା ନିୟମ ତିଆରି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସଂପ୍ରଦାୟ ଲୋକଙ୍କର ପରିସ୍ଥିତି ଓ ଜୀବିକା ଉପରେ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ପଡ଼ିପାରେ ।

- * କିପରି ଭାବରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସମାଜର ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରବେଶକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ପାରିବ ଏକ ସଂପ୍ରଦାୟର ଉପକୂଳ ସଂପଦର ଉନ୍ନତ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ?
- * କେଉଁ ଶିଳ୍ପ କୌଶଳ ଉପକୂଳ ସଂପଦର ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରଥା ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ ?
- * କିପରି ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରଥାରେ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଲୋକମାନେ ଉପକୂଳ ସଂପଦକୁ ବ୍ୟବହାର ଓ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତି, ମୁଖ୍ୟ ସମାଜର ଦୃଷ୍ଟିରେ ?
- * କିପରି ସ୍ଥାନୀୟ ସଂପ୍ରଦାୟ ମାନେ ପ୍ରାକୃତିକ ସଂପଦକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଏବଂ କିପରି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ସ୍ୱିକାର କରନ୍ତି ଏବଂ ଆଧୁନିକତାକୁ କିପରି ଦାବି କରନ୍ତି ?

ନିୟମ ଏବଂ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ

ପରିଚାଳନାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ନିୟମକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି, ପ୍ରାକୃତିକ ସଂପଦକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଏହା ଦେଖ, ଅଞ୍ଚଳ ବା ସ୍ଥାନୀୟ ସରକାର ଦ୍ୱାରା ନିୟମ ସମ୍ପତ୍ତି କରିପାରୁଥିଲେ । ଯାହାକି ମେନ୍‌ଗ୍ରୋଭ (ବାକାଉ) ଅଞ୍ଚଳର ଉପକୂଳ ସଂପଦ ଅଥବା ଇଣ୍ଡୋନେସିଆର ଚତୁର୍ଦ୍ଧାଂଶର ସମୁଦ୍ରରେ ଦେଖାଯାଏ । ସେମାନେ ଏ ନିୟମକୁ ବଦଳାଇ ମଧ୍ୟ ପାରୁଥିଲେ, ସଂପ୍ରଦାୟ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟମ ବଦଳା ଯାଉଥିଲା ସମୁଦ୍ର ଏବଂ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପଦର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ।

ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରବାଳ ପଥର ଗୁଡ଼ିକ ବହୁସଂଖ୍ୟାରେ ବାହାର କରିବାର ଅନୁମତି ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ପ୍ରୟୋଜନରେ ନିଆଯାଇପାରେ କାହିଁକିନା ପ୍ରବାଳ ବାହାର କରି ନେବା ଦ୍ୱାରା ବାକାଉ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୁଏ । ଏହି ନିୟମ ଭଙ୍ଗ କରାଯାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନେ ସାକ୍ଷ ପ୍ରମାଣ ସହ ସଂପ୍ରଦାୟର ମୁଖିଆ ପାଖକୁ ଆଣିଥାନ୍ତି, ଏହା ଦର୍ଶାଇଥାନ୍ତି ଯେ ପ୍ରବାଳ ପଥର ଗୁଡ଼ିକ ବହୁ ପରିମାଣରେ ଗୃହନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ନିଆଯାଉଛି । ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କର ବଳପୂର୍ବକ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଦ୍ୱାରା ସଂପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସଂପଦର ଉପଯୋଗୀତା ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ହେଉଛି । ଏହି ନିୟମର ସୁଫଳ ଏକ ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଯେ ଲୋକମାନେ ଏହାକୁ ପାଳନ କରିବେ ।

ସଂପଦ, ଆଧୁନିକରଣ ଏବଂ ପରମ୍ପରାଗତ

ମାଛ, କଙ୍କଡ଼ା, ଟିଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାଛ, ବାକାଉ (ଏକ ପ୍ରକାରର ବୃକ୍ଷ) ଏବଂ ପ୍ରବାଳ ପଥର ଏହା ଏକ ଉଦାହରଣ ଯାହା ଉପକୂଳ ଓ ସମୁଦ୍ର ସଂପଦ ଭାବରେ ମାଛୁଆ ମାନେ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି । ବାହାର ଲୋକ ମାନଙ୍କର ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରା ଉପକୂଳ ଓ ସମୁଦ୍ର ପରିବେଶ ସଂକ୍ରମଣ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେଉଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ମାଛ ଧରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ପୁକ୍ତ ଲେଫ୍‌ଗା (ସୁଷ୍ଟ ଜାଲ) ଏବଂ ରମ୍ । ଏହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରବାଳ ପଥର ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ସଂପଦର କ୍ଷତି ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ କମି ଯାଇଥାଏ । ଆଧୁନିକକରଣ ଦ୍ୱାରା ଲୋକ ମାନଙ୍କର ସୁଖ ସୁବିଧାର ଉନ୍ନତିର ସ୍ୱପ୍ନ ପୁରା ହୋଇପାରୁନାହିଁ ।

ଉନ୍ନତି ଏବଂ ଶିକ୍ଷା କୌଶଳର ପ୍ରାରମ୍ଭ ଦ୍ୱାରା ଉପକୂଳର ମଝୁଆ ମାନଙ୍କର ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଏବଂ ପରମ୍ପରାକୁ ସଂକ୍ରମିତ କଲା ଯାମାତ୍ରିକ ରୂପ ରେଖାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ଯାହାକି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା ପ୍ରାକୃତିକ ସଂପଦର ପ୍ରଚାରତା ଉପରେ ।

ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ପ୍ରୟୋଜନ ଅନୁରୂପ

ଏହି ସମସ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ, ପାରମ୍ପରିକ ଭାବରେ ହେଉଥିବା ଉପକୂଳ ସଂପଦର ରକ୍ଷଣା ବେକ୍ଷଣ ଭୟଭୀତ ହେଲା କାହିଁକିନା ବାହାରିଆ ଲୋକମାନେ ଅଧିକ ଅର୍ଥଶକ୍ତି ଓ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷମତା ପାଇ ଆସିଲେ । ଏହାର କ୍ଷତି ସ୍ୱରୂପ ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୀତି ହ୍ରାସ ପାଇଲା ବୋଲି ସ୍ଥାନୀୟ ସଂପ୍ରଦାୟ ଅନୁଭବ କଲେ । ଲୋକମାନେ ଅନାଗ୍ରହି ହୋଇଗଲେ ସେମାନଙ୍କର ପାରମ୍ପରିକ ସତ୍ୟ ଉପରେ ଆସ୍ଥା ରହିଲା ନାହିଁ ।

ଏହି ପରିଣାମରୁ ବାହାରିବା ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ରାସ୍ତା ଖୋଜିଲେ ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

- * ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଛ ଚାଷର ଅନେକ ଉପାୟ ବାହାରିଲାଣି ଯେପରି କେରାମବା (ଭାସମାନ ପଞ୍ଜୁରୀ) ଏବଂ ଟାମ୍ବୁନ୍ ବା ରୁମ୍ପନ୍ (ମାଛର ବାସସ୍ଥାନ) ବ୍ୟବହାର କରିବା ।
- * ଲୋକମାନେ ମଝୁଆ ସଂଗଠନ ଗଠନ କରୁଛନ୍ତି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦଳ ହେବାପାଇଁ ।
- * ସେମାନେ ମାଛ ଧରିବାର ବିଭିନ୍ନ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ସିମିତ ମାଛ ଧରୁଛନ୍ତି ।
- * ଉପକୂଳ ସଂପଦ ଉପରେ ହେଉଥିବା ବିବାଦକୁ ଯାହାକି ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକ ଏବଂ ଆଗଭୁକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଛି ତାର ମିମାଂସା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଚାଲିଛି ।

ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ - ସରକାରଙ୍କ ପାଖରେ ଦାବି ସବୁ ରଖାଯାଉଛି । ସ୍ଥାନୀୟ ନିୟମ ସବୁ ତିଆରି ହେଉଛି । ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି ପୁଣି ଜଗୁଆଳି ଦ୍ୱାରା ସମୁଦ୍ରକୁ ପହଞ୍ଚା ଦିଆଯାଉଛି ।

- * ପାରମ୍ପରିକ ମଝୁଆ ମାନଙ୍କର ବାହର ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଓ ସରକାର ପ୍ରତି କଣ ଚିନ୍ତାଧାରା ତାହା ରୁହିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ମଧ୍ୟ ଜାଗୃତ କରାଯାଉଛି ।
- * ସଂପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ଜାତୀୟତା ଓ ବିଦ୍ୟୁତ ସରବରାହକୁ ସୁକୌଶଳ ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରି ପାରମ୍ପରିକ ମାଛୁଆ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପରିବେଶକୁ ଉପଯୋଗୀ କରିବାର ଆଶା ଅଛି ।

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଧିକାଂଶ ଚେଷ୍ଟା ଏବଂ ପାରମ୍ପରିକ କ୍ରିୟା 'ସାମାଜିକ ମୂଳଧନ ବୃଦ୍ଧି' ପାଇଁ କରାଗଲା । ଏହା ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପଦର ପରିଚାଳନା, ପାରମ୍ପରିକ ରୀତିରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଯାହାକି ପାରମ୍ପରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉପଯୋଗୀ କରିବ, ଆଧୁନିକ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦିତାର ମୁଖାପେକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ । ଏହାର ସଫଳତା ବିଶେଷ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି କିପରି ବ୍ୟବସାୟୀ ଦଳ ଗୁଡ଼ିକ ପରସ୍ପର ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିବା ପାଇଁ ଶିଖିବେ ।

ତାବିଆ ଯୁଲିଟା **spark** ଇଣ୍ଟୋନେସିଆ ସହିତ ଏକ ସହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକାରୀ । ସିଏ ବାଲି ଇଣ୍ଟୋନେସିଆରେ ବାସ କରନ୍ତି, ତାଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ - <spark@vsoint.org>.

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧଟି ଇଣ୍ଟୋନେସିୟାନ **NGO P3MN** ଦ୍ୱାରା 2002ରେ ଉତ୍ତର ସୁମାତ୍ରା ମେଡାନର ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହି ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟ ସାମାଜିକ ମୂଳଧନକୁ ଆଧୁନିକକରଣର ବିପକ୍ଷରେ ସଂପ୍ରଦାୟୀକ ଉପକୂଳ ସଂପଦ ପରିଚାଳନାକୁ ଉପଯୋଗୀକରି ଛିଡ଼ା କରିବା ଉପରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଗବେଷଣାର କେନ୍ଦ୍ର ଥିଲା ବାତାହାନ୍ ଗ୍ରାମ, ବାତାହାନ୍ ଜିଲ୍ଲା ଉତ୍ତର ସୁମାତ୍ରାର ପଶ୍ଚିମ ତଟ ଏବଂ ଜାରିଙ୍ଗ ହାଲୁସ ଗ୍ରାମ ସିକାଙ୍ଗ ଗାଙ୍ଗ ଜିଲ୍ଲା ପୂର୍ବ ତଟ ।

ଅନୁସରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପଦ୍ଧତିରେ ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ମାଛ ଚାଷ ପାଇଁ ଯୋଜନା

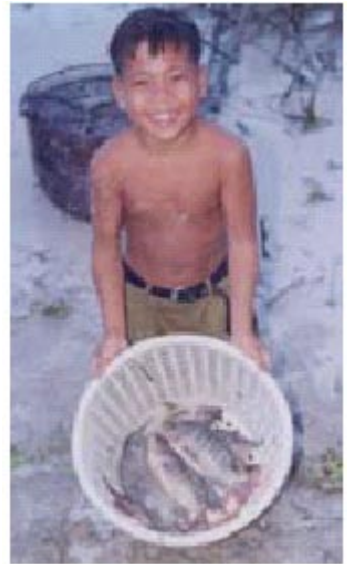
ହେଲଦାର୍ ଏୟାରଲି ଏବଂ ହାଇକୋ ମିଲିସ୍

ଏକ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ଯୋଜନା

ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ମାଛ ଚାଷ ସଂସ୍କୃତି ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ ଓ ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା କମ୍ବୋଡ଼ିଆର ସିଏଫ୍ଡିଓ ଆଣା କରୁଛି ପ୍ରାକୃତିକ ସଂପଦକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବା ପରି ବୁଝାମଣା ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ପ୍ରାଣ ଧାରଣର ଡିବିକା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରିବ । ଇତ୍ୟାଦି ଏକ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ଯୋଜନା ସିଏଫ୍ଡିଓ, ଏଫଏଲ୍ଡି, ଭିଏସ୍ ଓ ଏବଂ ଷ୍ଟିମ୍ ର ସହଯୋଗରେ କାମ ଫଗଡ଼ାଙ୍ଗ, କାନ୍ତାଲ ଏବଂ କ୍ରେଟି ଅଞ୍ଚଳରେ ପରିଚାଳିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଯୋଜନା ସିଏଫ୍ଡିଓକୁ ସକ୍ଷମ କଲା ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଭାଗଦାର ତଥ୍ୟର କଳାକୌଶଳ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ମାଛ ଚାଷ ଉପରେ ଅନୁସରଣ ଓ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ତଥ୍ୟବିତ୍ ଗଠନ କରାଗଲା । ଏହି ଯୋଜନାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଛଡ଼ା ପଦ୍ଧତିକୁ ଚଳାଇବା । ଏକ ବାସ୍ତବ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗଠନ କରାଗଲା ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ମାଛ ଚାଷର ସ୍ଥାନ ଏବଂ ସ୍ଥାୟତ୍ୟକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଓ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା । ଏକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ସିଏକି ସହ ପରିଚାଳନାରେ ହେଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ବିବାଦ ଉପରେ ନିଜର ରଖିବେ, ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ ମାଛ ଚାଷରେ ହେଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଉନ୍ନତିରେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ, ତଥ୍ୟବିତ୍ ମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ତାଜା ସଂବାଦ ପହଞ୍ଚାଇବା ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ମାଛ ଚାଷର ଯୋଜନାକୁ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଅନୁସରଣ ଓ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ତଥ୍ୟବିତ୍ ସହିତ ସଂପର୍କ ହୋଇପାରିବ ଷ୍ଟିମ୍ **Website** ଦ୍ୱାରା ।

ଜଳଜ ସଂପଦର ପ୍ରବେଶ ପଥରେ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା

କମ୍ବୋଡ଼ିଆରେ ମିଠା ଜଳକୁ ବାନ୍ଧି ରଖି ମାଛ ଚାଷ କରିବାର ପରିଚାଳନା, ଶାନ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣ, ଆୟର ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ଡିବିକା ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏହି ଯୋଜନା ବହୁ ପରିମାଣରେ ମାଛ ଯୋଗାଇ ଥାଏ । ସେହି ଗରିବ ମତ୍ସ୍ୟଜୀବି ମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁମାନେ କି ତାଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଡିବିକା ପାଇଁ ଜଳିୟ ସଂପଦ, ନଦୀ, ହ୍ରଦ ଓ ବନ୍ୟା ଜଳରେ ପ୍ଲାବିତ ଜଙ୍ଗଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । କମ୍ବୋଡ଼ିଆର ଗରିବ ଲୋକ ମାନେ ଯେଉଁ ମାନେ ଜଳଜ ସଂପଦ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଅସୁବିଧା ହୋଇଥାଏ ମାଛ ମାରିବା ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରବେଶର ଅଧିକାର, ଗରିବ ଲୋକ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରତିନିଧି ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାରେ । ଅନେକ ବ୍ୟବସାୟିକ ମାଛ ଚାଷ ଲୋପ ପାଇଛି ଯାହାକି ଗରିବ ଜଳଜ ସଂପଦ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ଲୋକ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଆଣି ଦେଇଛି ଯେପରି ସେମାନେ ନିଜର ଡିବିକା ପାଇଁ ଆଇନ ଗତ ଭାବରେ ଅଧିକାର ଜମାଇ ପାରିବେ । ଅନେକ ଗରୀବ ଜଳଜ ସଂପଦ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଏଥିରୁ ଲାଭବାନ୍ ହୋଇପାରୁନାହାଁନ୍ତି କାର୍ତ୍ତିକିନୀ ସହ ପରିଚାଳକ ସହିତ ସଂପ୍ରଦାୟର ଅକାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ । ଜଳ ସଂପଦର ସହ ପରିଚାଳକ ଆଗାମୀ ପିଢ଼ିକୁ ସୁଯୋଗ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଜଳ ସଂପଦର ସହ-ପରିଚାଳକ ଆଗାମୀ ପିଢ଼ିକୁ ସୁଯୋଗ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ସହ-ପରିଚାଳକକୁ ନେତୃତ୍ୱ ଓ ମୂଲ୍ୟନିରୂପଣର ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗାଇବା :-

ସହ ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ଏକ ସମ୍ପୃକ୍ତବୋଧକ, ପ୍ରତିନିଧି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ନିୟମିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ମୂଳକ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଗୋଷ୍ଠୀ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷୀ ସଭ୍ୟମାନେ, ସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହାୟକ ଦଳ ବୋଲି ଗଣ୍ୟ କରାଯାଏ । ଗୋଷ୍ଠୀ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ସେମାନଙ୍କ ନିଜ ସହ ପରିଚାଳନା ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ଉନ୍ନତିମୂଳକ କରାଇବା ପାଇଁ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା ଦେଇପାରିଛନ୍ତି । ଯଦି ସ୍ଥାନୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉତ୍ତମ ଦକ୍ଷପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଶାସନ ପରିଚାଳନା କରେ ତେବେ ଗୋଷ୍ଠୀ ପରିଚାଳନା ନିଜର ସ୍ଥିତି ବଜାଇ ରଖିପାରିବ, ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟ-କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉପାୟ ପ୍ରତି ।

କାମ୍ବୋଡ଼ିଆରେ ଥିବା ସିଏଫ୍ଡିଓ (CFDO) ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ କମ୍ୟୁନିଟିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ଯେ କିପରି ଗ୍ରାମ୍ୟ ଦରିଦ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଧାରଣର ଉନ୍ନତି କରାଇବା । CFDOର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦକ୍ଷ, ସ୍ଥିତିବାନ୍ ଏବଂ ନ୍ୟାୟୀ ଜଳସମ୍ପଦ ପ୍ରତି ପରିଚାଳନା-ସହକର୍ମୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗାଇବା ଅଟେ । ସିଏଫ୍ଡିଓର ମତ୍ସ୍ୟଚାଷକୁ ସହ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ଅଛି ଏବଂ ଏହା ଆଞ୍ଚଳିକ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁମାନେ ଗୋଷ୍ଠୀ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ସହ ସଂପୃକ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗାଇଥାଏ, ଏହା ଗୋଷ୍ଠୀ ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷ ଉପରେ ଉତ୍ତମ ବୁଝାମଣାର ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ ।

ସହଭାଗୀ ଭାବେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ଏକ ପଦ୍ଧତି

ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ପଦ୍ଧତି ଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା କରିବା କିନ୍ତୁ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ଅବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରତିକାର ନଥିଲା । ଏହି ଉପାୟ ସହ-

୧. କମ୍ୟୁନିଟି ଫିସେରିଭ୍ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଦି ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଫିସେରିଭ୍ (DOF)
୨. ଫାରମାର ଲାଭଲିହୁଡ୍ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ, କାମ୍ବୋଡ଼ିଆ ର ଗୋଟିଏ ସୁଫ୍ ସେବି ସଂସ୍ଥା ଯାହାକୁ ସ୍ୱେଲ୍ ନାମରେ ଜଣାଯାଏ ।
୩. ଭଲ୍ୟୁଟାରୀ ସର୍ଭିସ୍ ଓଭରସିଡ୍, ୟୁକେ ।

ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ନେତୃତ୍ୱ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ କରିବାର ମୁଖ୍ୟ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରି ଦେବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ଥିଲା ।

ଗୋଷ୍ଠୀ ମହାସଭା ସହ ପରିଚାଳନା ତିନିଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭକ୍ତ । କେନ୍ଦ୍ର ଦଳ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମିତି ଓ ଗ୍ରାମ ନେତା ମାନଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତକାର କରନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ପରିମାଣାତ୍ମକ ତଥ୍ୟ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ କି

ସହଭାଗୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ନିଜସ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (PRA) ପୁରା ଗ୍ରାମ ସହ ଗୁଣାତ୍ମକ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ପଛଟି ସ୍ଥାନୀୟ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳର ସମିଶ୍ରଣ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଏକ ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରୀୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପଛଟି (GPS) ଦ୍ୱାରା ଗୋଷ୍ଠୀ ମହାସଭାକୁ ଚିହ୍ନଟ କଲା ଏବଂ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିରଖିଲା । ସହ ପରିଚାଳନା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦୂର ଏବଂ ଯୁକ୍ତ ବିରୋଧି ପରିଣାମ ଏସବୁ ଲିଖିତ ହେଲା । ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ମହାସଭାର ବିକାଶ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହନ କ୍ଷମତାର ପରିବର୍ତ୍ତନ, ପ୍ରଶାସନ ପଛଟି, ସଫଳତାର ମହାସଭା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଚିହ୍ନଟାଧାରର ଜ୍ଞାନ, ନିୟମ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର, ମହ୍ୟ ଆଶ୍ରୟ ସ୍ଥଳର ନିର୍ମାଣ, ନିରିକ୍ଷଣ ଦଳର ଗଠନ ଏହି ସବୁ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକାରଗତ କରାଗଲା ।

ଗୋଷ୍ଠୀ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା ଯେ କିପରି ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବେ

ଏକ ସରଳ ତଥ୍ୟ ତାଲିକା ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଗଲା ଯାହାକି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ରଖିବା ପାଇଁ ସମାୟାନୁକ୍ରମିକ, ବୈଦୃତିକ ଭାବେ ବୈଦୃତିକ ଅଗ୍ରଗତି ଏବଂ ବିବରଣୀ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ସକ୍ଷମ ହେଲା । ପୁନଶ୍ଚ ତଥ୍ୟ ତାଲିକା ବୃଦ୍ଧିକରଣ ସୂଚନା ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ, ଏକ ବ୍ୟବହାରିକ ଉପସ୍ଥାପନ, ଅଂଶଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୁନ୍ଦର ବଣ୍ଟନ ଦିଗରେ ଏହା ସକ୍ଷମ ହେବ ।

ଦରିଦ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବନଶୈଳୀକୁ ଅନୁସରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସାହାଯ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଦିଗ :-

ଏହା ସହିତ ଏହି ଯୋଜନା ସମାପ୍ତ କରାଗଲା **CFDO** ପୁନଶ୍ଚ ଅନୁସରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଯୋଜନାକୁ ନେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲା, ବିଶେଷ ଭାବରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାରେ କଣ ଅଛି ତାହା ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଗ୍ରାମ୍ୟ ମହା ସଭା ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟ ଯୋଗାଇଛନ୍ତି, ଯାହାକି ସରଳ ଭାବେ ଏକ ଆଧାରିତ ଯୋଜନାରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲା । ଉନ୍ନତ ଚିହ୍ନଟାଧାରର ଫଳାଫଳ ଗୁଡ଼ିକ ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ହୁଏ (<http://www.maff.gov.kh/cfdo.html>) ଯଦିଓ ଏହା ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ସେମାନେ **CFDO** କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସହାୟତାରେ ଅନୁଭୂତି ଲାଭ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଏହା ପଥ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଠାରୁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଏବଂ ମହାସଭା ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରଣର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଏକ ସୁବିଧା ଅଟେ । ଏହା ଏପରି ଏକ ଭିନ୍ନ ଧରଣର କିଛି ହେବ ଯାହାକି ତଥ୍ୟ ସହ ସ୍ଥାୟୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଚାଳନାର ଏକ ସମାନ୍ ବିଷୟ ଯାହାକି ବିସ୍ତାରିତ ଭାବେ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ।

ସୁବନ୍ଧିତ^{୧୦} ଯୋଜନା “ଚୋନ୍ଲେ ସାପ୍ ରିଜନ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାୟୀ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧିକରଣ” (ପାର୍ଟ ଅଫ୍ ଦି ଏଡିବି^{୧୧} ଚୋନ୍ଲେ ସାପ୍ ଏନଭାର୍ମେଣ୍ଟାଲ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ) ର ଦୁଇ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିଭାଗରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି ଏବଂ କେତେକ ଗ୍ରାମ୍ୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଚୋନ୍ଲେ ସାପ୍ ଲେକ୍ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି । ଏହି ଯୋଜନା ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି **GPS** ଉପକରଣ ଏବଂ **GIS**^{୧୨} ସଫଟ୍ୱେର୍ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଶିକ୍ଷା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ ସମାନ୍ **ADB** ଯୋଜନାର ଗଠନକାରୀ ୨, ଯାହାକି ଆସକ୍ତା ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ସେଠାରେ ଅନୁସରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ଆୟ-ବ୍ୟୟର ଅଟ୍ଟକଳ ତିଆରି ହେବ । ସେ ଯାହା ବି ହେଉ, ଏହା ଚୋନ୍ଲେ ସାପ୍ ଏରିଆ ପାଇଁ ସାମିତ ହେବ । ଯେଉଁଥିରେ କି **CFDO**ର ଦାୟାତ୍ୱ ସମଗ୍ର କମ୍ପ୍ୟୁଟିଆକୁ କ୍ଷତିରୁ ରକ୍ଷା କରିବ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ **CFDO** ଅତ୍ୟଧିକ ଜାଗୃତି ଆବଶ୍ୟକରେ, ସେମାନେ ହେଲେ ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶଦାର ମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା ଯାହାକି ସ୍ଥାନୀୟ, ଗ୍ରାମ୍ୟ, ଜାତୀୟ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ କାର୍ଯ୍ୟକରେ ।

ଗୋଷ୍ଠୀ ମହାସଭା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ଦକ୍ଷତା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବିରାଟ ଭିନ୍ନତା ଏବଂ ଅନେକ ସମିତି ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଗୁଣାମଣାରେ ସେମାନେ ଶୈଶବାବସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି । ଯାହାକି ହେଉ, ପୁନର୍ବାର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ପାଇଁ ସେଠାରେ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଦକ୍ଷ ମଣ୍ଡଳୀ ଅବସ୍ଥାପିତ ଅଛି ।

ହାଇଦାର ଏୟାରଲି ହେଉଛନ୍ତି ଭିଏସ୍‌ୱର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହନ ଦଳର ଉପଦେଶ ଦାତା ଯେକି ଏଫଏଲଡି କମ୍ପ୍ୟୁଟିଆରେ ସ୍ଥିତ । ତାଙ୍କର ଯୋଗାଯୋଗ ଠିକଣା ହେଲା 012809091@mobitel.com.kh, ହାଇକୋ ମିଲିସ୍ ହେଉଛନ୍ତି ଭିଏସ୍‌ୱର ଯୋଗାଯୋଗ ଉପଦେଶ ଦାତା ଯିଏ କି ସିଏଫଡିଏ କମ୍ପ୍ୟୁଟିଆରେ ସ୍ଥିତ ତାଙ୍କର ଯୋଗାଯୋଗ ଠିକଣା ହେଲା info@hoikomeelis.com

୯ **GPS** ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ନିର୍ଭର କରେ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଯତ୍ନପାତି ଉପରେ । ମହ୍ୟ ବିଭାଗର ଚେଷ୍ଟା ଅନେକ ସମୟରେ ଅର୍ଥ ପାଇଁ ସିମିତ ହୋଇଯାଏ ।
୧୦ ସୁନାଲଡେଡ୍ ନେସନ୍‌ସ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ।
୧୧ ଏସିୟାନ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ବେଙ୍କ ।
୧୨ ଜିଉ ଗ୍ରାଫିକ୍ ଇନ୍‌ଫରମେସନ୍ ସିସ୍ଟମ ।

ସୁଚନା ସଂଗ୍ରହ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ୍ୟ ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରୟୋଜନ ଓ ସୁପାରିଶକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା

ଫଲିପାଇନ୍ସ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପ୍ରକଳ୍ପ, ମେଲିନି ପ୍ଲେସିଙ୍ଗ୍ ପର୍ବ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି

ସୁଚନା ସଂଗ୍ରହ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ –

ଫିଲିପାଇନ୍ସରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ମହାପ୍ରାଣ ରକ୍ଷଣ ପ୍ରତିକୂଳ ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପ୍ରଦାୟର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଗୋଷ୍ଠୀର ସମ୍ପଦ ପରିଚାଳନା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, (CBCRM) । ଫଳରେ CBCRM ସମସ୍ତ ଜଳକୃଷି ସଂପଦର ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଭୀର ପ୍ରୟତ୍ନ ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଏହିପରି ଭାବରେ ଉପକୂଳ ସଂଯୋଗସ୍ଥାପନ ସହିତ, ସଂପଦର ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ସହଯୋଗ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଂଶଧାରୀମାନେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଅଟନ୍ତି ।

ଏହାକୁ ମନରେ ରଖି ଏକ ସୁଚନା କାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଫିଲିପିନ୍ସ ରାଜ୍ୟରେ ଯାହାକି ୨୦୦୩ରେ କରାଗଲା ଯାହା ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଓ ବ୍ଲୁରୋ ଅଫ୍ ଫିସେରିଜ୍ ଏନ୍ଡ୍ ଏକ୍ସପ୍ଲୋରାଟିଭ୍ ରିସୋର୍ସେସ୍ । ରିଜନ୍ ୬ର¹³ ସହଯୋଗରେ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ଯେ—

- ୧) ଜଳ କୃଷି ସଂପଦ ଏବଂ ମହାପ୍ରାଣ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶଧାରୀ ମାନଙ୍କର ବିସ୍ତାରିତ ଯୋଗାଯୋଗ ।
- ୨) ରିଜନ୍ ୬ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସଂଯୋଗସ୍ଥାପନକାରୀ ମାଧ୍ୟମର ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଗୁଡ଼ିକର ବାହ୍ୟ ପରିପ୍ରକାଶ କରେ ।
- ୩) ଅଂଶଧାରୀ ଦଳ, ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଯୋଗାଯୋଗ ଏବଂ ସୁଚନା ସଂଗ୍ରହକୁ ବର୍ଦ୍ଧନା କରିବା ଏବଂ
- ୪) ଅଂଶଧାରୀ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ କରାଯାଇଥିବା ସୁଚନା ଆଦାନ ପ୍ରଦାନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବଶ୍ୟକତାରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଗଲା ।

ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ, ସୁଚନାର ଫଳପ୍ରାପ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଜୁନ୍ ୧୧ ରୁ ୨୬ ୨୦୦୩ ଠାରୁ ଏହି ସାକ୍ଷାତକାର୍ଯ୍ୟ ମାନିଲା ସହର, ଏବଂ ଲୁଜୋନ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କରେ ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ସଂବାଦଦାତା ସହିତ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ, ଜଳ ସମାଜ, ଏବଂ ମୁନିସିପାଲ୍ ସରକାର ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଏଥି ସହିତ ମାଛ ଧରାଳି ଜନସାଧାରଣ ସହିତ ଫୋକସ୍ ଦଳ ବାଦାନ୍ତୁବାଦ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅଧିକାରୀ, ଏବଂ ମହାପ୍ରାଣ ଧନସାଧାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ତିନୋଟି ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ପୌରପାଳିକାରେ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଏଫ୍ ଜିଡ଼ି ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନତା ଏବଂ ଛାପିତ ଉପକରଣର ପସନ୍ଦକୁ ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି ।

କିଛି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅବଧାରଣ :-

ମହାପ୍ରାଣ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ଜଳକୃଷି ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସହଯୋଗ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଉପଲବ୍ଧ ହୁଏ । ଅଧିକାଂଶ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉପାଧିପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷିତ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ଶିଳ୍ପ ବିଜ୍ଞାନ ସମୂହୀୟ ସୁଚନା ଏବଂ ଲିଖିତ ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ନିମ୍ନ କର୍ମଚାରୀ ମାନେ ନିଜନିଜର ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷା ସହିତ ଭାଷା ମଧ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି ।

ଫିଲିପିନୋ ଜନ ସମାଜର ସମୟକାଳରେ, ଏନ୍ ଜି ଓ ବିଭାଗରେ ଥିବା ପରିଚାଳନା ପ୍ରତ୍ୟୟ କର୍ମଚାରୀମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଉପାଧିପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ ଥିଲେ ଏବଂ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ଉଚ୍ଚ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଅଧିକାଂଶ ଏନ୍.ଜି.ଓ ଗୁଡ଼ିକ ଲକ୍ଷ ହେଉଛି ଆନ୍ତର୍ଜାତି ପୁଞ୍ଜି ଗଠନ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ଏବଂ ଇ-ମେଲ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଜନସାଧାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଭ୍ୟମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ କେଉଟ, ଯେଉଁମାନେ କି ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଫିଲିପିନୋରେ ଶିକ୍ଷିତ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷା ମଧ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି । ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସାମିତ ଇଂରାଜୀ ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଗବେଷଣା ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ, ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ । ଯାହାକି ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ ମୁଖ୍ୟ ଭାଷା ରୂପେ ବିବେଚିତ । ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥାନୀୟ ସରକାରୀ ବିଭାଗ (LGU) କର୍ମଚାରୀ ମାନେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉପାଧିପ୍ରାପ୍ତ । ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପ୍ରଦାୟରେ ଶିକ୍ଷିତ ସ୍ତର ଅତି ଉଚ୍ଚରେ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ମହାପ୍ରାଣମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଉପାଦାନଗତ ଶିକ୍ଷା ଶେଷ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷା ସହିତ ସେମାନେ ହିଲିଗାୟନ୍ ଏବଂ ଫିଲିପିନୋ ଏବଂ କିଛି ଲୋକ ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ମଧ୍ୟ ଜାଣିଛନ୍ତି ।

୧୩. ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଫିଲିପାଇନ୍ସ ଅଫ୍ ରିଜନ୍ ୬ରେ ଥିବା ଲୋଇଲୋ ସହରରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନକାରୀ ମାଧ୍ୟମ - ଏଗୁଡ଼ିକ ଏହି ସବୁ ମାଧ୍ୟମକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ତାହା ହେଉଛି ରେଡ଼ିଓ, ଟେଲିଭିଜନ୍, ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଏବଂ ପତ୍ରିକା, ସିନେମା, ମନୋରଞ୍ଜନ ପୁସ୍ତକ, ଭିଡ଼ିଓ, ପାରମ୍ପରିକ ଏବଂ ଲୋକ ମାଧ୍ୟମ ଯେପରିକି ଏବଂ ଉନ୍ନତମୂଳକ ସିନେମା ଘର, ଗ୍ରାମ୍ୟ ସୂଚନା ସମାଚାର ପୁସ୍ତକା ଗୁଡ଼ିକ, ସେଲ୍ ଫୋନ୍ ଏବଂ ସୂଚନା ଶିଳ୍ପକୌଶଳ । ରେଡ଼ିଓ ଏବଂ ଟେଲିଭିଜନ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ପାଇଁ ଏକ ଜରୁରୀ ଜନପ୍ରସିଦ୍ଧ ମାଧ୍ୟମ । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଏଲ୍ ଜି ୟୁ କର୍ମଚାରୀ, ସରକାରୀ ଏବଂ ଅଣସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସୂଚନା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ସମୟେ ସମୟରେ ପୌରପାଳିକା କୃଷି ଏବଂ ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷ କର୍ମଚାରୀ, ଗୋଷ୍ଠୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ, ସ୍ଥାନୀୟ ରାଜନୈତିକ ମାନଙ୍କଠାରୁ ମଧ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ।

ସୂଚନାର ପରିବର୍ତ୍ତନ - ଏହା ସଂସ୍ଥା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବିଭାଗ ଜରିଆରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ପରସ୍ପର ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ଏହା ସାଧାରଣତଃ ଅନୁରୋଧର ଡାକର ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯାହାକି ସବୁବେଳେ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ । ଅଧିକାଂଶ ସୂଚନା ସଂଯୋଗ ବୋଧେ ସେହିଭଳି ଭାବେ ଅନୁସରଣ କରେ ଏବଂ ଭୂମିରେ ଥିବା ଦୁରସଂସାର, ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍ ଏବଂ ଫ୍ୟାକ୍ସ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ସୂଚନାକୁ ସଂଗ୍ରହ କରିବା :- ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ତରୁର ସହିତ ବିସ୍ତାରିତ ଭାବେ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷୀମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ, ଏବଂ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷୀ ଜନସାଧାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଏ । ବିସ୍ତାରିତ ପ୍ରୟୋଗ ନିୟୁତ୍ତି ସଭା ସମିତି, ପତ୍ରିକାର ବନ୍ଧନ, ଏବଂ ପୋଷ୍ଟର୍ (ସାଧାରଣତଃ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ) ଏବଂ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର (ବିଶେଷ କରି ସାମୁଦ୍ରିକ ଦଳ, ଏବଂ ଟିଲାପିଆ ଏବଂ କମ୍ ପାଣିରେ ରହୁଥିବା ମାଛ ଗୁଡ଼ିକର ଘର ପଛ ଆଡ଼େ ଏହି ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷ କରାଯାଏ)କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ।

ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଉପଦେଶ

ଅନୁଧ୍ୟାନର ଭିତର ଉପରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦର୍ଶକ ଦଳର ବିସ୍ତାରିତ ଆବଶ୍ୟକତା ଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରାଗଲେ ପତ୍ରାଳାପ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ସୂଚନା ଦେଲ, ଏବଂ ଅଂଶଧାରୀ ମାନଙ୍କର ଦାୟାତ୍ଵଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରାଗଲା । ମୁଖ୍ୟ ଉପଦେଶ ଏହି ସବୁକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କଲା :-

- * ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ଏବଂ ଜଳକୃଷି ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଜାତୀୟ ସମର କୌଶଳର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏକ ସହଭାଗି ରିଟିର ବିକାଶ ହେବା ଉଚିତ୍ ।
- * ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିସ୍ତାର ଲାଭ କରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅବାଧ ବାୟୁ ପ୍ରବାହ ଉପଯୋଗୀ ଆକାର ବିଶିଷ୍ଟ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ତାହା ସମ ଗୁଣର କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରେ ।
- * ବିସ୍ତାରିତ ସୂଚନା ଲକ୍ଷଭେଦି ଓ ପୂର୍ବ ପରିକ୍ଷିତ ହେବା ଉଚିତ୍ ଫଳରେ ଏହା ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାକୁ କରିପାରିବ ।

(ବାନାଟେ ବେ ସଂପଦ ପରିଚାଳନା, ପରିଚାଳନା ପରିଷଦ, ଆଇ ଏନ୍ ସିର ଏଫ୍ ଜି ଡ଼ି ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକାରୀ)

ଉପଦେଶ ଶିକ୍ଷା କରାଗଲା

ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେଉଁଥିରେ କି ଯେକୌଣସି ଉନ୍ନତମୂଳକ ନେତୃତ୍ଵର ପ୍ରାରମ୍ଭର ପରିଚାଳନା କରିବା ଉଚିତ୍ । ଆଇ ଏ ଏସ୍ ଅଂଶଧାରୀ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ପଥ ଚିହ୍ନଟ କରନ୍ତି ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ସହ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରେ ।

ଆଇ ଏ ଏସ୍ ମଧ୍ୟ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନର ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଅଂଶଧାରୀ ମାନଙ୍କର ବିସ୍ତାରିତ ଆବଶ୍ୟକତାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅବଧାରଣ କରେ ଏବଂ ଚାତୁର୍ଯ୍ୟମୟ ଯୋଜନା ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସୂଚନା ଯୋଗାଇଥାଏ । ପ୍ରାକ୍-ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଦକ୍ଷ ଅଂଶଧାରୀ ମାନଙ୍କ ସହ ପ୍ରାଥମିକ ଜାଲ ପ୍ରସାରରେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସୂଚନାର ଦକ୍ଷ ସମ୍ବଳକୁ ଚିହ୍ନଟ କରେ ଏବଂ ଏହା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ସଂସାଧନକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିପାରେ ।

ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ବାସ୍ତବତାକୁ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଭାବେ ସାମାଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ କାରଣ ସେମାନେ ଆଲୋଚିତ ଦଳର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ ଏବଂ ସାକ୍ଷାତକାର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବେ । ମୁକ୍ତ-ସମାପ୍ତିକର ସାକ୍ଷାତକାର ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟସାଧକ କାରଣ ଏଗୁଡ଼ିକ ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଚାର କାର୍ଯ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଏ ଯାହାକି ସାକ୍ଷାତକାର ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଗଣ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥାଏ ।

ଏଲିଜାବେଥ୍ (ବେବେଟ୍), ଯୋଗାଯୋଗକାରୀ ପ୍ରବନ୍ଧକ ଏବଂ ଏର୍ଝିନ୍, ଜାତୀୟ ସହାୟକ ସହ-ଯୋଜନାକାରୀ ସହିତ ଫିଲିପିନ୍ସର ଇଲୋଇଲୋ ସହରରେ ଥିବା ସ୍କିମ୍, (<streambfar-phil@skynet.net>) ପଶ୍ଚିମ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ ଥିବା ମେଲିନି <mfelsing@fish.wa.gov.au>

୧୪ କମ୍ପୋସିସ୍ ଏକ ଲୋକ ଗୀତ ଯାହାକି ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ପରିବାରର ସଂଘର୍ଷ ଏବଂ ସଫଳତା ବିଷୟରେ ଗଣନା କରେ ।

**ଫିଲିପିନ୍ସର ରୋଜାସ୍ ସହରରେ ମହାତ୍ମା ଆଇନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା
ସହଯୋଗରେ ଏକ ଆଇ ଇ ସି କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ।**

ବେଲିନ୍ଡା ଏସ ଗାରିଡ଼ୋ ଏବଂ ଏଲିଜାବେଥ୍ ଏମ୍ ଗନ୍ତାଲେସ୍

ରୋଜାସ୍ ସହର – ସେତେବେଳେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ

ରୋଜାସ୍ ସହର କାପିଡ୍ ପ୍ରଦେଶର ରାଜଧାନୀ ଅଟେ, ଏହା ପାନାୟ ଦ୍ଵୀପର ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବରେ ଏବଂ ଲୋଇଲା ସହର ଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୧୩୬ କି.ମି. ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏଠାରେ ଜଳକୃଷି ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଶସ୍ତ ସ୍ଥାନ ରହିଛି । ଏହି ସହ ଫିଲିପିନ୍ସର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ଏବଂ ସେମାନେ କଙ୍କଡ଼ା, ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି, ସମୁଦ୍ର ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି, ଶେଣ୍ଟା, ସବୁଜଶେଣ୍ଟା, ସ୍କାଲୋପ୍, କାପିସ୍ ଶେଣ୍ଟା ଭିନ୍ନ ଧରଣର ଏକ ମାଛର ମୁଖ୍ୟ ସରବରାହକ । ସେ ଯାହା ବି ହେଉ, ଚଳିତବର୍ଷ ସଠାରେ ମହାତ୍ମା ପୋଖରୀ ସ୍ଥାନକୁ ବିସ୍ତାରିତ କରାଯାଇଛି, ପୌରପାଳିକ ଜଳରେ ମହାତ୍ମା ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ମହାତ୍ମା ଚାଷ ଗଠନକୁ ନଦୀ ଏବଂ ପୌରପାଳିକା ଜଳରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ମହାତ୍ମା ଚାଷ ସଂପଦ ଗୁଡ଼ିକକମିଯାଇଛି ଏବଂ ପରିବେଶଗତ ସମସ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଛି । ଏବଂ ଏହା ଦ୍ଵାରା ମହାତ୍ମା ଉତ୍ପାଦନ ମଧ୍ୟ ପିରେ ପିରେ କମିବାରେ ଲାଗିଛି । ଏବେ ଜଳକୃଷି ଓ ସାମୁଦ୍ରିକ ମହାତ୍ମା ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲାଣି । ନିମ୍ନ-ଧରଣର କେଉଟ ମାନେ ପ୍ରଥମରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେଉଛନ୍ତି କାରଣ ଏହି କ୍ଷତି ସହ୍ୟ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରଚୁର ପୁଞ୍ଜିର ଅଭାବ ରହିଛି । ମଧ୍ୟମରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ କେଉଟମାନେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଦଳ ଏହି ସାମୁଦ୍ରିକ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବିପରୀତମୁଖୀ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ଗଠନର ଅନିମନ୍ଦିତ ଶିକ୍ଷଣୀୟଶାଳା ଗୁରୁତ୍ଵନିଆଦି ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଥିଲେ ।

ଏକ ମହାତ୍ମା ଚାଷ ଅଧ୍ୟାୟେଶ :-

ଏହି ପ୍ରଚାରକୁ ଆଧାର କରି ରୋଜାସ୍ ସହରର ସରକାର ମୁଖ୍ୟତଃ ସିଟି ଏଗ୍ରିକଲ୍ଚର ସର୍ଭିସେସ୍ ଅଫିସ୍ (CASO) ଏକ ମହାତ୍ମା ଚାଷ ଅଧ୍ୟାୟେଶ ପ୍ରଣୟନ କଲେ ଯାହାକି ଏକ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଯୋଜନା ଦ୍ଵାରା କେଉଟ ମହାତ୍ମା ଜନସାଧାରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଜଳକୃଷି ମହାତ୍ମା ଚାଷ ଏବଂ ସମ୍ବଳ ପରିଷଦ (FARMCs) ରୋଜାସ୍ ସହର ୨୫ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ¹⁵ ଏଥିରେ ସଂପୃକ୍ତ ଥିଲେ । ଯଦିଓ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟେଶ ଜାରି ହେବାର ଆଠ ମାସ ହୋଇଥିଲା ତ୍ରିସେମ୍ବର ୨୦୦୨ରେ ଉପକରଣର ଅଭାବ ଦେଖାଗଲା । CASO ଏହି ଅଧ୍ୟାୟେଶର ଜନସମର୍ଥନର ମହତ୍ତ୍ଵକୁ ଦେଖିଲେ କିଛି ସେମାନେ ଏହା ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଯେ କିପରି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସହାୟତା ମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହା ମଧ୍ୟକୁ ଯାଇପାରିବେ । ଏକ ତତ୍ପରତା ସେମାନେ ମନସ୍ଥ କରି ସହର ସରକାରର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ଏସ୍ ଏ ଆର୍ ଏମ୍ ସି ଏସ୍ ସୁଚନା ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସଂଯୋଜକ ସାଧନା (IEC)କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେଇ ଏଥିରେ ସାମିଲ୍ କଲେ । ବେଲିନ୍ଡା ଗାରିଡ଼ୋ, CASO ମହାତ୍ମା ଚାଷ ଅଧିକାରୀ, ମହାତ୍ମା ଚାଷ ଏବଂ ଜଳକୃଷି ସମ୍ବଳ ବିଭାଗକୁ (BFAR) ରିଜନ୍ ୬ରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ଯେ ସେମିନାର୍ – କାର୍ଯ୍ୟଶାଳାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ IEC ସାଧନ ସହିତ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଛି ।

ଡିନି ଦିନିଆ ଶିକ୍ଷା ଅନୁଭୂତି ପରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକାରୀ ଏବଂ ଶିକ୍ଷକ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ ।

ଏକ ସେମିନାର୍ କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା –

ଡିନି ଦିନିଆ ସେମିନାର୍ – କାର୍ଯ୍ୟଶାଳାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା IEC ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଏବଂ ବିସ୍ତାରିତ ବୈଦୁତିକ ପ୍ରଚାର ମାଧ୍ୟମ ଦ୍ଵାରା ଅଧ୍ୟାୟେଶକୁ ଲୋକପ୍ରିୟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା । ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୦୩ର ସେମିନାର୍ କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା ପାଇଁ ରେଜନ୍ III BFAR-FRMP¹⁶ର ମୁଖ୍ୟ ମହାତ୍ମା ଚାଷ ପରିଚାଳନା ସୁଚନା କେନ୍ଦ୍ର (FIMC)¹⁷ ଏଗ୍ ନେସ୍ ସୋଲି ସ୍ BFAR 3 FRMP¹⁸ର, ଆଇ ଇ ସି ବିଭାଗ, ଜାନିସ୍ ଟ୍ରୋଙ୍କ, ବି ଏଫ୍ ଏ ଆର୍ ୬ ସୁଚନା ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଏର୍ଡିଏନ୍ ପେଡ଼ୋର୍, ଏବଂ ବେବେଟ୍ ଗୋନ୍ଦେଲେସ୍ କ୍ଷ୍ମାମ ଫିଲିପାଇନ୍ସ ଏହି ଦଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ମିଳିତ କରିଥିଲା ।

୧୫ ଏକ ଫିଲିପିନ୍ସର ପ୍ରଶାସନ ବିଭାଗ ଯାହାକି ଏକ ଗ୍ରାମ ସହ ପ୍ରାୟ ସମାନାର୍ଥକ
 ୧୬ ମହାତ୍ମା ଚାଷ ସଂପଦ ଯୋଜନା, ଏକ ଟର୍ଗେଟ୍ ଆ ଡାଟାସ୍ ଏସିଆ ବ୍ୟାଙ୍କ ଯୋଜନା ଦାରିଦ୍ର ଦୂରୀକରଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଏକ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସଂପଦ ପରିଚାଳନା ଦ୍ଵାରା (CRM)
 ୧୭ ଏଫ୍ ଆଇ ଏମ୍ ସି ଏଫ୍ ଆର୍ ଏମ୍ ସି ମଧ୍ୟରେ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା ଫିଲିପିନ୍ସର ମହାତ୍ମା ଚାଷ ସୁଚନା ପଦ୍ଧତି (philFIS)କୁ ଉନ୍ନୟନକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ
 ୧୮ ମହାତ୍ମା ଚାଷ ସଂପଦ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା

୨୩ଟି କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା ମଧ୍ୟରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ସାଧାରଣତଃ କୃଷି ଏବଂ ମହାପ୍ରାଣ ସଂପ୍ରସାରିତ ଅଧିକ, ବହୁବିଦ୍ୟାଳୟ ରାଜ୍ୟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ସଂପ୍ରସାରିତ କାର୍ଯ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ, ସରକାରୀ ସମ୍ପାଦକର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ, ଏଫ୍ ଏ ଆର୍ ଏମ୍ ସିର ପ୍ରତିନିଧି ମାନେ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଏବଂ ଯୋଜନା ଓ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଅଛନ୍ତି ।

ଆଇ ଇସି ଯୋଜନା ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରଣାଳୀର ପରିଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆଇ ଇସି ଏମ୍ ଆର୍ ଏମ୍ ପିର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତଭାବେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି, ଏବଂ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସୂଚନା ପ୍ରବେଶ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ (IAS) ଠାରୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅବଧାରଣ କରି ପଞ୍ଜିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିଥିଲେ (ରିଜନ୍ ୬) (ଗୋନ୍‌ଡେଲେସ୍, ଫେଲ୍‌ସିଙ୍ଗ୍ ଏବଂ ପେଡୋରକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ପୂର୍ବ ପ୍ରବନ୍ଧକୁ ଦେଖନ୍ତୁ) । ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ମୂଳନୀତିର ଏକ ବିସ୍ତାରିତ ଉପାଧ୍ୟ, ସୂଚନା ଏବଂ କଳାକୌଶଳ ଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ମାଧ୍ୟମର ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା ବିଭାଗରେ, ଅଗ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥିଲା । ଏବଂ ବୈଦୃତିକ ଦୂରସଂସାର ମାଧ୍ୟମ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପରିଣତ କରାଗଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପସ୍ଥାପନ ପରେ, ଏକ ମଧ୍ୟ ସୂଚିଧା ଥିଲା ଏବଂ ତାପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଗୁଡ଼ିକ ତିଆରି କରାଯାଉଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟଶାଳାର ସମାପ୍ତି ପରେ, ଦଳ ସେମାନଙ୍କର ସାମୁଦ୍ରିକ ଉଦ୍ୟାନ ପାଇଁ ତିନୋଟି ଘୋଷଣାପତ୍ର, ତିନୋଟି ଚିତ୍ର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନ ସ୍ଥାନ ଓ ଶାମୁକା ମାଛ ସଂରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ଥିଲେ । ସେମାନେ ତିନୋଟି ୩୦ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ଥାନ ଘୋଷଣା ଏବଂ ତିନିଟି ଛୋଟ ନାଟକ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ମହତ୍ତ୍ୱ ସଂପର୍କରେ ପ୍ରଚାର କଲେ, ଏକ ସ୍ଲୋଗାନ୍ ଏବଂ ଏକ ଶବ୍ଦ ଯାହାକି ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଚାର (CRM), ଏକ ନକ୍ସା, ବ୍ୟବହାର କଲେ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ବିଷୟରେ ଯେଉଁଠି ସେମାନେ ଏକ ବିସ୍ତାରିତ ସରକାରୀ ଅଧିକ୍ଷକ, ସହପାଠୀ, ଏବଂ ସମ୍ପାଦ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ବ୍ୟବହାର କରେ, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏକ ନୂତନ ମହା ଚାଷ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପ୍ରଥମ ଶିକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା କଲେ ।

କିଛି କାହାଣୀ :-

ଅନିୟମିତ କଥୋପକଥନ କାଳରେ, ବିରତି ସମୟରେ ଏବଂ ସମାପ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମୟରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକାରୀ ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁଭୂତିରୁ କିଛି ବିଚରଣ କରିବାପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ଯାଲେଉଡ଼ି ବାବ୍ତୋସିଲୋ, ସହର ଯୋଜନା ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ

ରୁଡ଼ି କହୁଲି ଯେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟଶାଳାର ଏହି ବିଭାଗର ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ, କାରଣ ସେ ଆଖ୍ୟାୟ ଭାବେ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦଳ କର୍ମୀ ମାନେ ଏହି ଆଇସି କାର୍ଯ୍ୟଶାଳାର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ସମ୍ମାନସୂଚକ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରିପାରିଛନ୍ତି । (ସମସ୍ତେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ ରୁଡ଼ି ସାଧାରଣତଃ ଆଦର୍ଶ ସ୍ୱର ସ୍ୱଭାବର ଯାହାକି ସେ ବେତାର ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପ୍ରଚାରି କରିପାରିବେ) । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଏହି ବୈଦୃତିକ ଯନ୍ତ୍ର ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ ଏବଂ ସହରର ଯୋଜନା ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା ନିର୍ମାଣରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ । ସେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଅନୁତାପ କଲେ ଯେ ବିଗତ ସଭା ଗୁଡ଼ିକ ସେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଶାଳାର ସାଧାରଣ ପରିବେଶ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କୁ ତପ୍ତ ଏବଂ ଦୃଢ଼ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲା । ଏହା ବାହ୍ୟ ବିଷୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଥିଲା । ସେ ଆଶା କଲେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା ପରି ଆଉ ତିନୋଟି କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ବେଲିନ୍‌ଡା ଗାରିଡ଼ୋ, ସହର କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟ ଅଫିସ୍

ବେଲ୍‌ସ ଯେଉଁ ସଂଘର୍ଷ କରିଥିଲେ ତାହା ଭାଗ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ରୋଜାସ୍ ସହରରେ କଳାକୌଶଳ କାର୍ଯ୍ୟଦଳ ଏବଂ ଏଫ୍ ଏ ଆର୍ ଏମ୍ ସି ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଅନୁକୂଳ ପ୍ରବେଶର ଉପାୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅନୁଭୂତି ଥିଲା । ମହାପ୍ରାଣ ଅଧ୍ୟାୟରେ ସେହି କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟର ଏକ ବୃହତ୍ ଫଳ ଥିଲା । ସେ ଯାହା ବି ହେଉ ସେ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ଯେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଏହି ପଥ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରାଥମିକ ସୋମାନ୍ । ଏକ ଅପରିମିତ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା କିପରି ଏହାକୁ କର୍ମ ସାଧନ ଏବଂ ଜନପ୍ରିୟ କରିହେବ ଏବଂ ସେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଆଇ ଇସିରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ତାଲିମ୍ ପ୍ରାପ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ଅନୁଭବ କଲେ ଯେ ସଭାଟି ସମୟାନୁସାରେ ହେବା ଉଚିତ୍, ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଆଇ ଇସି ଉପକରଣ କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା ଠାରୁ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଶଂସାଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରିଥିଲେ । ବେଲ୍‌ସ, ଖୁସି ମଧ୍ୟ ଦୁଅଛି ଯେ ସେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସହକର୍ମୀମାନେ କାର୍ଯ୍ୟଶାଳାରୁ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ସମୟ ବେଗ ଯାହାକି ସେହି ନିୟୁତ୍ତି ସମୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ସେହି ଆଇ ଇସି ଯୋଜନା ଏବଂ ଉପକରଣ ଉନ୍ନତିରେ ସହଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ । ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ମୂଳନୀତି ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା, ଏବଂ ଅନୁକୂଳ ଭାବେ, ତାଙ୍କର ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହକର୍ମୀ ମାନଙ୍କୁ ସଭା ସମିତି ପରିଚାଳନାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିପାରିବ ଯାହାକି ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରସାରିତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ ।

ବେଲିନ୍‌ଡା ଏମ୍ ଗାରିଡ଼ୋ ଆଇ ଇସିର ଜଣେ ମହାପ୍ରାଣ ଅଧିକାରୀ ସିଟି ଏଗ୍ରୀକଲଚର୍ ସର୍ଭିସେସ୍ ଅଫିସ୍, ରୋଜାସ୍ ସିଟି, କାପିଡ୍ । ତାଙ୍କ ସହିତ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରିବେ । <belrengar@yahoo.com> । ଏଲିଜାବେଥ୍ ଏମ୍ ଗୋନ୍‌ଡେଲେସ୍ ସ୍ତ୍ରୀମ୍ ଫିଲିପିଇନ୍‌ସ୍ କମ୍ୟୁନିକେସନ୍‌ସ୍ ହର୍ ମ୍ୟାନେଜର୍ । ଏହାଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ ସଂପର୍କ କରାଯାଇପାରେ । at <streamfar-phil@skyinet.net>.

କ୍ଷିମ୍ ସଂବାଦପତ୍ର ସଂପର୍କରେ

କ୍ଷିମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ – ଆଞ୍ଚଳିକ ଜଳକୃଷି ସଂପଦର ପରିଚାଳନାକୁ ସହାୟତା
ନେଟ୍ ୱାର୍କ ଅଫ୍ ଆକ୍ୟୁକଲଚର୍ ସେକ୍ଟରସ୍ ଇନ୍ ଏସିଆ – ପାଣିଫିକ୍ (ଏନ୍ ଏ ସି ଏ) ସେକ୍ରେଟେରିଏଟ୍
ସୁରାସ୍ତାମି ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍
ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଫିସେରିଭ୍ କମ୍ପାଉଣ୍ଡ ।
କାସେଟ୍ ସାର୍ଟ୍ ୟୁନିଭର୍ସିଟି କମ୍ପାସ୍
ଲେଡିଆଡ, ଜାଗୁଜକ୍, ବ୍ୟାଙ୍କକକ୍ ୧୦୯୦୩
ଥାଇଲାଣ୍ଡ

ସଂପାଦକୀୟ ପ୍ରବନ୍ଧ ଦଳ

କାଥ୍ କୋପ୍ଲେ, କ୍ଷିମ କମ୍ୟୁନିକେସନ୍ସ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଲିଖି
ଗ୍ରାହାମ୍ ହେଲର୍, କ୍ଷିମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ଲି ଥାନ୍ ହୁ, କ୍ଷିମ ଭିଏତ୍ନାମ୍ ନ୍ୟାସ୍ନାଲ ସହ-ଯୋଜନକାରୀ
ଉଇଲିୟମ୍ ସାଭେଡ୍, କ୍ଷିମ ଯୋଗାଯୋଗ ବିଶେଷଜ୍ଞ
ସୋନିଆ ସେଭିଲି, କ୍ଷିମ ଫିଲିପାଇନ୍ସ ନ୍ୟାସ୍ନାଲ ସହ-ଯୋଜନକାରୀ
ଥାଇ ସୋମନି, କ୍ଷିମ କାମ୍ବୋଡିଆ ନ୍ୟାସ୍ନାଲ ସହ-ଯୋଜନକାରୀ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ –

କ୍ଷିମ ସମ୍ପାଦକପତ୍ରର ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକୁ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ, ଏବଂ ନିୟମ ଯାହାକି ଏସିଆ – ପ୍ୟାସିଫିକ୍ରେ ଥିବା ଦରିଦ୍ର ଜଳକୃଷି ସଂପଦର ଜୀବନ ଧାରଣକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଜଳକୃଷି ସଂପଦର ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂପର୍କକୁ ଗଢ଼ି ତୋଳିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରକାଶିତ କଲା । କ୍ଷିମ ସମ୍ପାଦକପତ୍ର ଏହି ପ୍ରଚାରକୁ ଲୁଚାଇ ରଖିଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କି ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବଶୈଳୀ ଜଳକୃଷି ପରିଚାଳନା ସହ ସଂପୃକ୍ତ ଥିଲା, ଏବଂ ସରକାର, ଅଣ-ସରକାର ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ-ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଯେଉଁମାନେ ସଂପ୍ରଦାୟ ସଙ୍ଗେ ମିଶି କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରଚାର ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା, ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ମୂଳକ ପରିଚାଳନା, ସୁଚନା ଏବଂ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନକାରୀ କଳାକୌଶଳ ସହ ସଂପୃକ୍ତ, ଜଳକୃଷି ସଂପଦର ପରିଚାଳନା, ବ୍ୟବସ୍ଥାପନା, ଜୀବନନିର୍ବାହନ, ମହିଳା, ଅଂଶଗ୍ରହଣ, ଅଂଶପିକାରୀ, ନୀତିନିୟମ ଏବଂ ସଂଯୋଗ ସହ ସଂପୃକ୍ତ ।

କ୍ଷିମର ଅନ୍ୟ ଏକ ସମ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଏକ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବାସ୍ତବରେ ଏକ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବାର ସୁଯୋଗକୁ ଆୟୋଜନ କରିବା ।

କ୍ଷିମ ସମ୍ପାଦକପତ୍ରର ସୁଚୀପତ୍ର କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବା ସଂସ୍ଥାର ମତାମତକୁ ପ୍ରତିଫଳନ କରିବା ନୁହେଁ ବରଂ ଏହା ଲୋକମାନଙ୍କର ନିଜର ପାରଦର୍ଶିତା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ । ଯେତେବେଳେ ଲେଖକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରବନ୍ଧ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତି, ସେତେବେଳେ କ୍ଷିମ ଯେକୌଣସି ସଂପାଦକୀୟ ପକ୍ଷପାତ ଏବଂ ପ୍ରବାଦର ଦାୟାତ୍ୱକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ ।

ବଞ୍ଚନ –

କ୍ଷିମ୍ ସଂବାଦପତ୍ର ତିନୋଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପୁସ୍ତକର ଏକତ୍ର ମୁଦ୍ରଣୀୟ ଅଂଶ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ।

- * ଏକ ବୈଦୁତିକ ପିଡ଼ିଏସ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯାହାକି କ୍ଷିମ୍ କମ୍ୟୁନିକେସନ୍ ହବ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏବଂ ବଞ୍ଚନ କରାଯାଇଛି ।
- * କ୍ଷିମ୍ ୱେବସାଇଟରୁ ମିଳିବ : www.streaminitiative.org
- * ଏକ ଲିଖିତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯାହାକି ନାକା ସେକ୍ରେଟେରିଏଟ୍ ଦ୍ୱାରା ବଞ୍ଚନ କରାଯାଇଛି ।

ଯୋଗଦାନ :-

କ୍ଷିମ ସଂବାଦପତ୍ର ଜଳକୃଷି ସଂପଦର ବ୍ୟବହାରୀ ମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହର ପ୍ରବନ୍ଧ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କାମ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତି । କ୍ଷିମ ସଂବାଦପତ୍ର ମଧ୍ୟ ସଂପ୍ରଦାୟ-ସ୍ତରର ସହଯୋଗୀ ମାନଙ୍କର ନିଜର ଅନୁଭୂତିକୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ପୃଷ୍ଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ପ୍ରବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ସରଳ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ଏବଂ ଏଥିରେ, ୧,୦୦୦ରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ନଥାଏ । ଏହି ଯୋଗଦାନ ଉଇଲିୟମ୍ ସାଭେଡ୍ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିଆରି କରାଯାଇଛି ।

କ୍ଷିମ ଜର୍ନାଲ୍ ଏଡିଟର୍ at@savage@loxinfo.co.th
ଅଧିକ ସୂଚନା ପାଇଁ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ ଗ୍ରାହାମ୍ ହେଲର୍, କ୍ଷିମ ଡାଇରେକ୍ଟର୍ at@ghaylor@loxinfo.co.th

ଖ୍ରୀମ୍ ସଂପର୍କରେ

ସପୋର୍ଟ ଟୁ ରିଡିଓନାଲ୍ ଏକ୍ସ୍ପ୍ରେସ୍ ରିସୋର୍ସେସ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ (ଖ୍ରୀମ୍) ନେଟୱାର୍କ ଅଫ୍ ଏକ୍ସ୍ପ୍ରେସ୍ ସେକ୍ଟର ଇନ୍ ଏସିଆ ପ୍ୟାସିଫିକ୍ (ନାକା) ର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷିଆ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହ ସେକ୍ସାକ୍ସ ଉପରେ ଉଦ୍ଧୃତ । ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ।

- * ସ୍ଥିତି ଅବସ୍ଥାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଏବଂ ପ୍ରସାରଣକୁ ସଫଳ ଭାବେ ଆଗେଇନେବା ।
- * ଦରିଦ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବନନିର୍ବାହନକୁ ଭଲ ଭାବେ ବୁଝିବା
- * ଦରିଦ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ନିତି ଏବଂ ଧାରା ଗୁଡ଼ିକ ଯାହାକି ତାଙ୍କ ଜୀବନ ଧାରଣ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଏ ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ସମ୍ପର୍କ କରାଇବା ।

ଖ୍ରୀମ୍ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ନିୟମ ଗୁଡ଼ିକର ଉନ୍ନତିକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ଧ୍ୟାନ କରିବାର ଧାରା ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା କରିପାରିବ ।

- * ଦରିଦ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କର ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଥିବା ଜଳ କୃଷି ସଂପଦ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଚାରକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ।
- * ବିଭିନ୍ନ ପରିଚାଳନା ପ୍ରବେଶ ଉପାୟର ନେତୃତ୍ୱ ନେବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ କରିବା ।
- * ସୁଚନାକୁ ପ୍ରସାରିତ କରିବା ଏବଂ
- * ଦେଶ ଏବଂ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ ।

ଖ୍ରୀମ୍ ସେକ୍ସାକ୍ସର ଅଂଶିଦାର, ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ଯେଉଁ ମାନେ କି ନାକାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ଏକ ପ୍ରବେଶର ଉପାୟ ଅନ୍ତର୍ଗତକୁ ଗ୍ରହଣ କରିସାରିଛି ।

ଅଂଶିଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାତୀୟ ସହ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନକାରୀ (ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ ସହଯୋଗୀ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ) ଏବଂ ଜଣେ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନକାରୀ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳକ (ପୂର୍ଣ୍ଣ-ସମୟ ନିଯୋଜିତ ଜଣେ ଜାତୀୟ ସହଯୋଗୀ ଖ୍ରୀମ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ବର୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ) ଏବଂ ଜାତୀୟ ଅଂଶାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କର ଏକ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନକାରୀ ସାମା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟରେ ସହସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନକାରୀ କେନ୍ଦ୍ର କଠିନ ଧାରାଦ୍ରବ୍ୟ, ନମନୀୟ ଧାରା ଦ୍ରବ୍ୟ, ତାଲିମ୍, ସୁଚନା କୌଶଳ ସାହାଯ୍ୟ, ଏବଂ ସଂପର୍କ ଏବଂ ମାନବିକ ସମ୍ବଳର ସହଯୋଗ ଏବଂ ଜାତୀୟ ଅଂଶାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କ ସହ ଆଞ୍ଚଳିକ ସଂପର୍କ ସହ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଜାତୀୟ ସହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷା ହେଉଥିବା କଞ୍ଚି ଖ୍ରୀମ୍‌ଟୋ ପେପର୍ (ସି ଏସ୍ ପି) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ଅଂଶିଦାର ମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାରୀ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଙ୍କିତ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଧାରାବାହିକ ଭାବେ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିପାରନ୍ତି ।

ସି ଏସ୍ ପି ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଚାର, ଆଞ୍ଚଳିକ ସଂପର୍କ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତିଫଳନ, ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସାର ସମୂହ ଏବଂ ଖ୍ରୀମ୍ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଉପାୟରୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ପୁଞ୍ଜିକୁ (ଖ୍ରୀମର ସହଯୋଗରେ) ଚିହ୍ନଟ କରେ ।

ଖ୍ରୀମର ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (ବ୍ୟାଙ୍କକରେ ଥିବା ନାକା ସେକ୍ସାକ୍ସର ଏବଂ) ସେକ୍ସାକ୍ସର ଭାବେ ଆଞ୍ଚଳିକ ସହସଂଯୋଗ କାର୍ଯ୍ୟ ସମେତ, ପୁଞ୍ଜି ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିଚାଳନା କରେ ଯାହାକି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହନ, ଅନୁଷ୍ଠାନ, ନିତି ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ସଂଯୋଗ ହେଉଛି ଖ୍ରୀମ୍ ଚାରୋଟି ସମାପ୍ତ ସାରାଂଶ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ।

ଖ୍ରୀମର ସ୍ଥାପନା ଏକ ପୁନରୁଦ୍ଧି ପ୍ରକ୍ରିୟା, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେକ୍ସାକ୍ସ ପୂର୍ବକ କାମ୍ପୋଡ଼ିଆ, ଭାରତ, ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ, ଲାଓ ପିଡ଼ିଆ, ମିଆଁମାର୍ ନେପାଳ, ଭିଏତ୍‌ନାମ୍, ଫିଲିପାଇନ୍ସ, ଭିଏତ୍‌ନାମ୍ ଏବଂ ୟୁନାନ୍ ଚାଇନା ଏସିଆ-ପ୍ୟାସିଫିକ୍ ମଧ୍ୟରେ ବିସ୍ତାରିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ଯେଉଁଠାରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟକୁ ସମ୍ବଳିତ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ପରିଚାଳନାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଅନୁଭୂତି ଲାଭ କରାଯାଏ । ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ବଳକା ପୁଞ୍ଜି ସୁରକ୍ଷିତ ରହେ । ଖ୍ରୀମର ଯୋଗାଯୋଗ କୌଶଳର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ସଂପ୍ରଦାୟର ଜ୍ଞାନକୌଶଳକୁ ବୃଦ୍ଧି କରି ସେହି କାର୍ଯ୍ୟର ସକାରାତ୍ମକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ସେମାନେ ଯାହା ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣକରୁଛନ୍ତି ତାହାକୁ ସମଗ୍ର ଏସିଆ-ପ୍ୟାସିଫିକ୍ରେ ବିସ୍ତାରିତ ଭାବେ ପ୍ରଚାର କରୁଛନ୍ତି । ଖ୍ରୀମ୍ ସମ୍ପାଦକ ଏବଂ ଖ୍ରୀମ୍ ସେକ୍ସାକ୍ସର ହେଉଛି ଏହି ସମର କୌଶଳ ଦୁଇଟି ଅଂଶ ।

ଖ୍ରୀମ କମ୍ୟୁନିକେସନ୍ ହର୍ ମ୍ୟାନେଜର

କାମ୍ପୋଡ଼ିଆ	ସେମ୍ ଭିରୟାକ୍	<cfdo@camnet.com.kh>
ଇଣ୍ଡିଆ	ରୁବୁ ମୁଖାର୍ଜୀ	<rubumukherjee@redifmail.com>
ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ	ଆନିଜା ସୁସ୍ମିତା	<indostream@perikanan-budidaya.go.id>
ମିୟମାର୍	ଖାନ୍ ମାଉଜ୍ ସୋଇ	<DOF@mptmail.net.com>
ନେପାଳ	ନୀଳକଣ୍ଠ ପୋଖ୍ରେଲ୍	<agroinfo@wlink.com.np>
ଫିଲିପାଇନ୍ସ	ଏଲିଜାବେଥ୍ କୋନ୍‌ଜେଲେସ୍	<streambfar-phil@skyinet.net>
ଭିଏତ୍‌ନାମ୍	ଏନ୍‌ଗୁୟେନ୍ ସଙ୍ ହା	<streamsapa@vietel.com.vn>
ୟୁନାନ୍, ଚାଇନା	ସୁସାନ୍ ଲି	YNYCNC@KM169.net,blueseven@mail.china.com>